

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 505

**Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Yüksek
Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında
Kanun Teklifi (2/1929) ve Anayasa Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1929 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
- Madde Gerekçeleri	6
• Alt Komisyon Raporu	10
• Alt Komisyon Metni	13
• Anayasa Komisyonu Raporu	24
• Muhalefet Şerhleri	32
• Teklif Metni	45
• Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	45
• Teklif Metnine Ekli Listeler	59
• Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	64

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Mustafa Elitaş

Kayseri

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1929)	
ESAS	Anayasa Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Demokratik yönetimler halkın hür iradesinin tecellisi olan seçimler vasıtasıyla hayata geçirilmekte olup, özgürlükçü ve çoğulcu rejimlerin temeli; özgür, eşit, serbest ve dürüst şekilde yapılan seçimlere dayanmaktadır. Anayasamız, seçimlerin ve halkoylamasının serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre yargı yönetim ve denetimi altında yapılacağını hüküm altına almış ve seçimlerin yönetimi ve denetimine ilişkin görevleri Yüksek Seçim Kuruluna vermiştir.

Seçimlerin yönetim ve denetimi, çeşitli aşamalardan geçerek bugünkü konumuna gelmiştir. İlk olarak 16 Şubat 1950 tarih ve 5545 sayılı Milletvekilleri Seçim Kanunu ile il ve ilçelerde seçim kurulları oluşturulmuş, ayrıca Ankara’da görev yapmak üzere Yüksek Seçim Kurulu kurulmuştur. Bu Kanunla seçim güvenliği, yönetim ve denetimi kurallara bağlanmış, seçim iş ve işlemlerinin seçim kurullarınca yürütüleceği, seçimlerin yargı gözetimi ve denetiminde yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yüksek Seçim Kurulu anayasal bir kurum olarak ilk kez 1961 Anayasasında yer almış, 1982 Anayasasının “Cumhuriyetin Temel Organları” kısmında yer alan “Seçimlerin Genel Yönetim ve Denetimi” kenar başlıklı 79 uncu maddesiyle de Kurulun bu konumu muhafaza edilmiştir.

Bu düzenlemelerde; seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme, kesin karara bağlama, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir.

Anayasada "Yasama Bölümü" içerisinde yer alan Yüksek Seçim Kurulu, yalnız seçimlerin genel yönetim ve denetimini yürüten bir Kurul olmayıp, seçimlerin yargısal denetimini de yapan ve kararlarına karşı başka hiçbir mercie başvurulamayan bir Kuruldur.

Ülkemizde nüfus artışına bağlı olarak seçmen sayısı artmaktadır. 2007-2017 yılları arasında Ülke genelinde dört kez milletvekili genel seçimi, üç kez Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması, bir Cumhurbaşkanı seçimi ve iki mahalli idareler genel seçimi olmak üzere Yüksek Seçim Kurulunun gözetim ve denetiminde on ayrı seçim yapılmıştır.

Bunlardan ayrı olarak, özel kanunlardaki hükümler gereğince, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, siyasi parti organlarının, sendikaların ve sulama birliklerinin seçimleri de Kurulun denetiminde yapılmaktadır. Seçim sayısının artması nedeniyle seçimlerin hazırlık dönemleri kısalmış, buna bağlı olarak Yüksek Seçim Kurulu ile seçim kurullarının iş yükü artmıştır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda, 13/3/2008 tarihli ve 5749 sayılı Kanun ve 9/5/2012 tarihli ve 6304 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza buldukları ülkelerde oy kullanma imkânı getirilmiş olup vatandaşlarımız 2014 yılında yapılan Cumhurbaşkanı seçimi, 2015 yılında iki kez yapılan milletvekili genel seçimi ve 2017 yılında yapılan halkoylamasında yurt dışında oy kullanmışlardır. Yurt dışında gerçekleştirilen oy kullandırma işlemleri Kurulun iş yükünü oldukça artırmıştır.

Öte yandan 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan halk oylamasıyla kabul edilen Anayasa değişikliği ile Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin beş yılda bir aynı günde yapılması hüküm altına alınmış ve milletvekili sayısı altıyüze çıkarılmıştır. Ayrıca yüzbin seçmenin Cumhurbaşkanlığına aday göstermesine imkân tanınmıştır. Bu durum, Yüksek Seçim Kurulu ile il ve ilçe seçim kurullarının iş yükünü daha da artıracaktır.

Yüksek Seçim Kurulu merkez teşkilatında hali hazırda Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü ile İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı şeklinde sadece iki birim bulunmaktadır. Kurul, yukarıda açıklanan ve gündün güne artış gösteren seçim iş ve işlemlerini, halen mezkur iki birimi aracılığıyla yürütmeye çalışmaktadır. Söz konusu hizmetlerin mevcut yapılanma ile etkili ve verimli bir biçimde sürdürülebilmesi neredeyse imkânsız hale gelmiştir.

Bununla birlikte, Yüksek Seçim Kurulunun ve birimlerinin görevleri, personelin atanması usulü ve özlük işleri gibi bir teşkilat kanununda düzenlenmesi gereken hususlara, 298 sayılı Kanunda dağınık bir şekilde yer verilmiştir.

Güntümüz koşulları ve teknolojik gelişmeler ile artan iş yükü ve değişen ihtiyaçlar karşısında, Yüksek Seçim Kurulunun görevlerini etkin, verimli ve çağa uygun bir şekilde yerine getirebilmesi için Kurulun teşkilat yapısının iyileştirilmesine, yeni hizmet birimlerinin oluşturulmasına ve nitelikli idari ve teknik personele ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyaçların giderilebilmesi için Kurulun teşkilat yapısını güçlendirecek müstakil Teşkilât Kanununun yürürlüğe konulması zorunlu hale gelmiştir.

Kurulun Anayasadaki konumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile 298 sayılı Kanun ve özel kanunlarda yer alan teşkilât, personel rejimi, çalışma usul ve esaslarına ilişkin hükümler birlikte değerlendirilerek güçlü bir teşkilat yapısı oluşturulması amacıyla bu Kanun Teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Kanunun amaç ve kapsamı belirlenmektedir. Bu Kanunun amacı ve kapsamı, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilat yapısı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

MADDE 2- Maddeyle, gereksiz tekrarlardan kaçınmak ve tereddütlere mahal vermemek amacıyla, Teklifte sıkça kullanılan bazı kavramların tanımı yapılmaktadır.

MADDE 3- Anayasanın 79 uncu maddesinde seçimlerin yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılacağı hükme bağlanmış, seçimlerin başlamasından bitimine kadar seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin olarak karara bağlama görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir. Anayasanın Yüksek Seçim Kuruluna biçtiği bu rolün bir gereği olarak maddeyle, Kurulun görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız olduğu, hiçbir organ, makam, merci ve kişinin Kurula emir ve talimat veremeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle, Anayasanın 79 uncu maddesi gereğince üyelerin asıl ve yedek sayıları, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarınca seçilme usulü, Başkan ve Başkanvekili seçimi, görev süreleri, yedek üyelerin belirlenme usulü düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında üyelerin görev süreleri mevcut durumda olduğu gibi altı yıl olarak belirlenmekte ve süresi biten üyelerin yeniden seçilebilecekleri hüküm altına alınmakta, üçüncü fıkrada ise Anayasanın 79 uncu maddesine uygun olarak Başkan ve Başkanvekilinin Kurul üyelerinin tamamı arasından gizli oy ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla seçileceği düzenlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasına göre, Başkan ve Başkanvekilinin seçilmesinden sonra Yargıtay ve Danıştaydan seçilen üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye belirlenecek ancak ad çekmeye Başkan ile Başkanvekili katılmayacaklardır.

Beşinci fıkrada, Kurulun görev süresi biten üyelerinin yerine yenilerinin, üç yılda bir ocak ayının ikinci yarısında yapılacak seçimle belirleneceği düzenlenmektedir. Bununla birlikte, Yargıtay ve Danıştayda yeni üyelerin belirlenmesine yönelik seçim sürecinin uzaması halinde tereddüte mahal verilmemesi amacıyla üyelerin seçilme tarihlerine bakılmaksızın görev sürelerinin ocak ayının son gününden itibaren hesaplanacağı hüküm altına alınmaktadır. Ayrıca her yenileme seçiminden sonra dördüncü fıkrada öngörülen usule göre yedek üyeler belirlenecektir.

Maddenin altıncı fıkrası uyarınca, Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmadan bu görevlerini bırakmaları durumunda, Kurulun tüm asıl ve yedek üyelerinin katılımıyla Başkan veya Başkanvekili seçimi yapılacaktır. Başkan veya Başkanvekililiğinden ayrılan üyeler ise yeni Başkan veya Başkanvekili olarak seçilen üyenin yerini alacaktır. Buna göre, bir yedek üyenin başkanlığa seçilmesi durumunda, başkanlık görevini bırakan üye yedek üye konumuna geçecektir.

Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmaları halinde ise öncelikle birinci fıkradaki usule göre Kurula yeni üye seçimi yapılacak ve bu üyenin de katılımıyla yeni Başkan veya Başkanvekili seçilecektir. Bu durumda yeni seçilen üye Başkan veya Başkanvekili seçilen üyenin yerini alacaktır. Örneğin Başkanın Kurul üyeliğinden ayrılması durumunda Başkanın yerine üye seçimi yapılacak, üye seçiminin ardından mevcut üyelerden seçilen Başkanın yerini, Kurula yeni seçilen üye alacaktır. Ancak yeni seçilen üyenin Başkan seçilmesi halinde, önceki üyeler mevcut görevlerine devam edeceklerdir.

Kurul üyelerinin, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple üyeliklerinin sona ermesi halinde, bu üyelerin yerine üye seçimi yapılacak ve yeni seçilen üye yerine seçildiği üyenin kalan görev süresini tamamlayacaktır.

Başkan ve Başkanvekili bu görevleri devam ettiği sürece, kurumlarından izinli sayılacaklar; üyeler ise ihtiyaç duyulması halinde Kurulca belirlenen sürelerde kurumlarından izinli sayılacaklardır.

MADDE 5- Maddeyle, Kurulun karar verme usulü düzenlenmekte ve Anayasanın 79 uncu maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesine uygun olarak, Kurulun kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamayacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca Kurulun nihai kararları ile prensip kararlarının Resmî Gazete’de yayımlanacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle, Kurulun görevleri düzenlenmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, Kurulun merkez ve taşra teşkilat yapısı düzenlenmektedir. Buna göre, Kurulun merkez teşkilatında hali hazırda bulunan Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü muhafaza edilmekte, bunun yanında Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Özel Kalem Müdürlüğünün kurulması öngörülmektedir. Taşra teşkilatında ilçe ve yurt dışı ilçe seçim kurullarına bağlı seçim müdürlükleri kurulacak, ayrıca Kurulun gerekli gördüğü illerde il seçim kurullarına bağlı müdürlükler de kurulabilecektir.

MADDE 8- Maddeyle, Başkanın görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Başkan yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilecektir. Ayrıca Başkanın yokluğunda Başkanvekilinin ona vekalet edeceği, Başkanvekilinin de bulunmaması halinde Kurulun yönetim ve temsilinde aksamaya meydan vermemek için Kurulun en yaşlı üyesinin Başkana vekâlet edeceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle, hizmet birimlerinin görevleri ayrıntılı şekilde düzenlenmektedir.

MADDE 10- Maddenin ikinci fıkrasında seçim hizmetlerinin etkinliğinin artırılması ve kurumsal hafızanın oluşturulması amacıyla Kurulun merkez teşkilatında seçim uzmanı ve uzman yardımcılarının istihdam edilebileceği hükme bağlanmaktadır.

Kurulun mevcut personeli, Kurulca yapılacak veya yaptırılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre görevde yükselme suretiyle seçim müdürü ve seçim müdür yardımcısı kadrolarına atanabilecektir.

Maddenin dördüncü fıkrasında, seçim müdür ve müdür yardımcısı olarak atanabilmek için yapılan işin niteliği ve önemi göz önüne alınarak, hukuk fakültesi veya siyaset bilimleri, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olma şartı getirilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasına göre Kurulun diğer kadrolarına da Kamu Personel Seçme Sınavında yeterli puanı alanlar arasından yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılacaktır.

Maddenin yedinci fıkrasında, seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının, nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamayacakları hükme bağlanmaktadır. Ayrıca bu kişiler görev yaptıkları yerde, geçici görevlerde geçen süreler de dahil olmak üzere altı yıldan fazla

çalışamayacaklardır. Düzenlemeyle seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının görevlerini tam bir tarafsızlık içinde yapmaları amaçlanmaktadır.

Maddenin sekinci fıkrasında, seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının bölge esasına göre belirlenecek sürelerde görev yapacakları, bölgelerin belirlenmesinde coğrafi şartlar ile sosyal ve ekonomik şartların dikkate alınacağı düzenlenmektedir. Bölgelerin ve bu bölgelerde çalışma sürelerinin ve bölgeler arasında yer değiştirme suretiyle atamanın Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasına göre ilçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç durumuna göre seçim müdürlüğünde görevli personelin o yerdeki adalet hizmetlerinde, kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilecektir.

Maddenin onbirinci fıkrasında seçim iş ve işlemlerinin aciliyeti ve niteliği dikkate alınarak Teklifte yürürlükten kaldırılması öngörülen 298 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin üçüncü fıkrasına benzer bir düzenleme yapılmaktadır. Buna göre Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, Cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanları seçim işlerinde çalıştırabileceklerdir.

MADDE 11- Maddeyle, il ve ilçe seçim müdürlüklerinin, seçim kurulu başkanlarınca bu Kanun ve 298 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yönetileceği hükme bağlanmakta ve seçim müdürlüklerinin denetimine ilişkin esaslar belirlenmektedir. Ayrıca, Kurul giderlerinin karşılanması hususunda ilgili mevzuata atıf yapılmaktadır.

MADDE 12- Maddenin ilk üç fıkrasıyla, 657 ve 237 sayılı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin ilgili bölümlerine bu Kanunla yapılan düzenlemelerle ilgili gerekli eklemeler yapılmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla 298 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. 298 sayılı Kanunun mevcut düzenlemesindeki iyi ün yapmış kişiler kavramının afakî niteliği ve bu kişilerin belirlenmesindeki güçlük nedeniyle uygulamada sorunlar yaşandığı bilinmektedir. Bu sebeple düzenlemeyle, ilçe seçim kurulu başkanının, ilçede görev yapan ve sandık kurulu başkanı olarak görev yapmasına mani hali bulunmayan kamu görevlilerinin listesini yapması ve sandık kurulu başkanlarını bu listeden belirlemesi hükme bağlanmaktadır. Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında, sandık kurulu başkanının görevine gelmemesi halinde, yerine hangi üyenin başkanlık edeceği düzenlenmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla 298 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin mevcut altıncı fıkrasında, sandık kurulunun siyasi partiler tarafından bildirilenler dışındaki bir asıl bir yedek üyesinin sandığın bulunduğu köy, mahalle, ihtiyar heyeti ve ihtiyar meclisi üyeleri arasından ad çekmeyle belirleneceği, ihtiyar meclisi üyelerinin yeterli sayıda olmaması halinde sandık kuruluna üye vermeyen siyasi partiler tarafından tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak uygulamada bu fıkra uyarınca belirlenen sandık kurulu üyesinin memur üye olarak adlandırıldığı ve üyenin kamu görevlileri arasından belirlendiği görülmektedir. Düzenlemeyle sandık kurulunun siyasi partilerce bildirilenler dışındaki üyesinin ilçede görev yapan kamu görevlileri arasından ad çekmeyle belirlenmesi hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasıyla 298 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddeyle, seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adayların sandık başı işlemlerini takip etmek üzere sandıklarda müşahit bulundurabilmeleri için Yüksek Seçim Kurulunca şekli ve içeriği belirlenen fotoğraflı müşahit kartlarını belirlenen süre içinde ilçe seçim kurullarına teslim etmeleri zorunlu hale getirilmektedir. Müşahit kartlarının ilçe seçim kurulu başkanlığınca kontrol edilerek mühürlenmesi ve oy verme gününden önce ilgili siyasi

parti temsilcisi veya bağımsız adaya teslim edilmesi öngörülmektedir. Kartını yanında taşımayan ve ibraz etmeyen müşahit, sandık başı işlemlerini takip edemeyecektir.

Siyasi partiler ve bağımsız adaylar her sandıkta aynı anda sadece bir müşahit bulundurabileceklerdir. Ancak siyasi partiler ve bağımsız adaylar sandık sayısının iki katına kadar kişi adına müşahit kartı düzenleyebilecekler ve müşahitler sandıklarda dönüşümlü olarak görev yapabileceklerdir.

Maddenin yedi, sekiz, dokuz ve onuncu fıkralarında uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

Maddenin son fıkrasıyla, Yüksek Seçim Kurulunun yeni teşkilat yapısına uygun olarak kadro yapısı yeniden düzenlenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Mevcut Başkan, Başkanvekili ve üyelerin görevlerine devam edecekleri hüküm altına alınmakta ve 2016 yılı Ocak ayında yapılması gerekirken Eylül ayında yapılan yenileme seçimlerinde seçilen üyelerin yerine, 2022 yılı Ocak ayında yenileme seçimi yapılacağı açıklığa kavuşturulmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasına göre, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ve düzenleyici işlemler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde, 10 uncu madde uyarınca çıkarılması öngörülen atama ve nakile ilişkin yönetmelik ise en geç iki ay içinde çıkarılacak, yeni yönetmelik ve düzenleyici işlemler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacaktır.

Maddenin üçüncü fıkrasında Teklifin öngördüğü yeniden yapılanmanın bir sonucu olarak mevcut genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürünün görevlerine son verilmektedir. Bu personelin Kurulda oluşturulan yeni birimlere atanmaları da mümkün olmakla birlikte, yeniden atanmayanların Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmeleri öngörülmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında, Kurulun seçim müdürü ve seçim müdür yardımcısı ihtiyacının ivedi karşılanması ve nitelikli kişilerin bu görevlere atanmasını temin etmek maksadıyla, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına beş yıl süreyle, imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılmasına imkân tanınmaktadır. Ancak bu kadrolara bir takvim yılı içinde açıktan yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılacakların dört katını geçemeyecektir. Fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususların 10 uncu madde uyarınca çıkarılacak olan yönetmelikte düzenlenmesi öngörülmektedir.

Maddenin sekizinci fıkrası uyarınca, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile buldukları yerde altı yıldan fazla görev yapmış seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulacaktır.

Maddenin dokuzuncu fıkrasıyla mevcut personele, (A) grubu olarak adlandırılan kadrolara yapılacak atamalarda otuz beş olan yaş haddi, kırk beş olarak uygulanarak diğer şartları taşımaları şartıyla uzman yardımcılığı sınavına girme imkânı tanınmaktadır. Böylece Kurulun merkez ve taşra teşkilatında görev yapmakta olan ve Kurulun iş ve işlemleri bakımından tecrübe kazanarak uzmanlaşmış personel, seçim uzmanlığı kadrolarına atanabilecektir.

MADDE 13- Yürürlük maddesidir.

MADDE 14- Yürütme maddesidir.

Alt Komisyon Raporu
ANAYASA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ tarafından hazırlanan ve 21/11/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihinde tali olarak Adalet Komisyonuna, esas olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/1929 esas numaralı “Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi”, İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP Başkanlığında toplanan Komisyonumuzun 24/11/2017 tarihli 17’nci toplantısında görüşülmeye başlanmış, Teklif’in daha detaylı incelenebilmesi amacıyla dokuz üyeden oluşan Alt Komisyonumuza havale edilmiştir. Alt Komisyonumuz, toplantının akabinde, başkanlık divanını teşekkül ettirmiş, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla Kanun Teklifini görüşmüştür.

Teklifin tümü hakkında yapılan değerlendirmelerde, Alt Komisyonun bazı üyeleri tarafından, Yüksek Seçim Kurulunun (YSK) müstakil bir bütçeye sahip olması gerektiği,

YSK’nın taşra teşkilatı da olan bir kuruma dönüştürüldüğü, dolayısıyla adının “Yüksek Seçim Kurumu” olması gerektiği; Kurulun Kurum yapısı içinde bulunan bir organ olduğu, Kanun Teklifinin başlığı ve ilgili maddelerinde geçen “Kurul” ifadesinin “Kurum” olarak değiştirilmesi gerektiği, ifade edilmiştir.

Alt Komisyon üyeleri arasında yapılan müzakereler neticesinde, Alt Komisyonunda, aşağıda ilgili maddesinde belirtilen hususların asıl Komisyonunda değerlendirilmesi konusunda görüş birliğine varılmış, uzlaşılın maddelerin oybirliğiyle kabul edildiği Raporumuzda belirtilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

-1 ve 2’nci maddeleri oybirliğiyle aynen kabul edilmiştir.

-3’üncü madde redaksiyona tabi tutulmak suretiyle oybirliğiyle kabul edilmiştir.

-4’üncü madde, değişiklik ve redaksiyon yapılmak suretiyle oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Maddenin 6’ncı fıkrasında yapılan değişikliklerle, metinde yer alan “*tüm üyelerin katılımıyla*” ifadesi metinden çıkarılmıştır. Bu fıkra da yer alan “*tüm üyelerin katılımıyla*” ibaresinin, üyelere dahi katılmadığı durumda seçim yapılamayacağı anlamına gelebileceği değerlendirilmiş, tüm üye kavramına yedek üyelerin dahil edilip edilmeyeceği gibi uygulamada sorunlar doğurabileceği gerekçesiyle ve metnin daha anlaşılır olması amacıyla düzenleme yapılmıştır.

-5’inci madde değişiklik ve redaksiyon yapılmak suretiyle kabul edilmiştir. Maddenin 1’inci fıkrasında geçen “*Kurul, kararlarını salt çoğunlukla verir*” ifadesinde yer alan “*salt çoğunluğun*” Kurulun bütün üyelerini kapsadığı görüşüne varılmış ve ayrıca YSK temsilcisinden alınan bilgiye göre uygulamanın da bu doğrultuda olduğu tespit edilmiştir. 2’nci fıkrasında yer alan, “*Kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.*” cümlesinde geçen “*ve kanun yoluna*” ifadesinin, Anayasanın 79’uncu maddesinin 2’nci fıkrasında düzenlenen “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.” hükmünde yer alan sınırlamayı genişlettiği ve Anayasaya aykırılık taşıyabileceği belirtilerek bu hususun asıl Komisyonunda ayrıntılı olarak tartışılması gerektiği bazı milletvekillerce ifade edilmiştir.

-6’ncı madde değişiklik ve redaksiyon yapılmak suretiyle oybirliğiyle kabul edilmiştir. 1’inci fıkrasının (a) bendinde yer alan “*yapmak ve yaptırmak*” ibaresi “*yapmak veya yaptırmak*” şeklinde, Anayasanın genel sistematığında ve 79’uncu maddesinin ikinci fıkrasında görülen organ sıralamasına

uyum bakımından (b) ve (c) bentlerinin yerleri değiştirilmiştir. Toplumda dezavantajlı durumda bulunan engellilerin seçime katılımını artırmak ve oy kullanma esnasında yaşadıkları sorunlara çözüm getirmek ve yurt dışında yaşayan seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştırmak ve seçime katılımını artırmak amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna yeni görevler verilmiştir. Bu kapsamda maddenin 1'inci fıkrasına “Engelli seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak her türlü tedbiri almak.” şeklinde (g) ve “yurt dışında yaşayan seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak tedbirleri almak.” şeklinde (ğ) bentleri ihdas edilmiş ve diğer bendler buna göre teselsül ettirilmiştir.

-7'nci madde aynen kabul edilmiştir. Maddenin 3'üncü fıkrasının, “Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.” cümlesinde geçen “gerekli görülen illerde” ifadesinin muğlak ve tartışmaya açık bir ifade olduğu, keyfi uygulamalara yol açabileceği bazı milletvekilleriince ileri sürülmüş, bunun önüne geçilmesi için; nüfus, seçmen sayısı, büyükşehir olma veya coğrafi özellik gibi objektif kriterlere bağlanması gerektiği belirtilerek hükmün asıl Komisyonunda müzakere edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

-8'inci madde aynen kabul edilmiştir. Maddenin 2'nci fıkrasının (c) bendiyle genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanları ve diğer personeli atama yetkisinin Kurul Başkanına verilmesinin, Başkanın olağanüstü yetkilerle donatılması ve Kurulun devredışı bırakılması anlamına gelebileceği bazı milletvekilleriince belirtilmiş, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda var olan hüküm çerçevesinde atamaların yapılması esaslarına dönülmesinin daha doğru olacağı ileri sürülerek bu hükmün asıl Komisyonunda ele alınmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.

-9'uncu madde redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir. Maddenin 1'inci fıkrasında düzenlenen, mükerrer oy kullanımını önlemek, seçmen kütüğünün doğruluğunun güvenliği ve denetimi konusunda yeterli hüküm olmadığı, bu hususun dış denetime kapalı olduğu, seçmen kütüklerinin oluşturulması ya da denetlenmesi sürecinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin temsilcilerinden ya da en son genel seçimde belli bir oranda oy almış (yüzde 3 gibi) siyasi partilerin belirleyeceği kişilerden oluşan bir kurulun görev alması gerektiği Komisyonun bazı üyelerince ifade edilerek ilgili bentlerin asıl Komisyonunda müzakere edilmesi gerektiği dile getirilmiştir.

-10'uncu madde redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir. Maddenin 2'nci fıkrasına göre Kurulda ilk defa “seçim uzmanı ve seçim uzman yardımcılarının” istihdam edileceğinin belirttiği ancak, Anayasa gereğince YSK'nın yargısal fonksiyonu da olduğu ve bu yargısal görevini ifa ederken fıkrada belirtilen personel yerine “hakimler ve savcılarının”, “raportör ya da tetkik hakimi” ünvanıyla çalıştırılabileceği ifade edilmiştir. 3 ve 5'inci fıkralarında düzenlenen, Kurul personelinin sözlü sınavla alınmasının liyakat yerine başka kriterleri getireceği ve kadrolaşmanın önünü açabileceği, yine fıkrada geçen uygulamalı sınav kavramının belirsiz olacağı, bunların yerine yazılı sınav yapılmasının, ayrıca bu sınav için ilan edilecek kadro sayısının beş katı kadar adayın çağrılmasının nitelik sorunu doğurabileceği endişesiyle üç katı kadar adayın çağrılmasının doğru olacağı bazı milletvekilleriince dile getirilmiştir. 6'ncı fıkranın, YSK'nın iş yükünün artması şikayeti üzerine düzenlemeler yapılırken, personelinin Adalet Bakanlığına gönderilebilecek olmasının bir çelişki olacağı, benzer biçimde 9'uncu fıkrada, adalet hizmetlerinde başka kurumlarda görevlendirmenin personel üzerinde baskı kuracağı, aynı zamanda mevcut YSK, il ve ilçe seçim kurullarında çalışacak personelin kazanımlarını ve haklarını zedeleyeceği gerekçesiyle madde metninden çıkarılması önerilmiştir. 7'nci fıkrasında, ilçe seçim müdürü ve yardımcılarının aynı ilçede en fazla altı yıl görev yapabileceği hükmünün mağduriyete

sebepl olmaması için bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulamaya başlaması gerektiği Komisyonun bazı üyeleri tarafından ifade edilmiştir. 11'inci fıkrasında yer alan, seçim iş ve işlemlerinde fıkırada sayılan kamu görevlileri dışında, gerekli görülen kişilerin de çalıştırılabileceğine ilişkin hükmün muğlak bir ifade içermesi nedeniyle metinden çıkarılması gerektiği yine bazı milletvekilleriince dile getirilmiştir. Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda bahsi geçen hükümlerin asıl Komisyonunda müzakere edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

-11'inci madde redaksiyona tabi tutulmak suretiyle oybirliğiyle kabul edilmiştir.

-12'nci madde değiştirilerek ve redaksiyona tabi tutulmak suretiyle oybirliğiyle kabul edilmiştir. Bu Teklifin bir teşkilat kurma amacına yönelik olduğu ve farklı konuları düzenleyen hükümlerin ilgili kanunlarda yapılacak değişikliklerde değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu nedenle, sandık kurullarında görev alacaklar ve müşahitler konusunda değişiklik yapılmasını öngören 4, 5 ve 6'ncı fıkıralar, bu hükümlerin düzenlendiği 298 sayılı Kanunda yapılacak değişiklikte değerlendirilmesinin daha uygun olacağı gerekçesiyle madde metninden çıkarılmış ve sonraki fıkıralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

-Geçici 1'inci madde değiştirilerek kabul edilmiştir. Maddenin 4'üncü fıkrasının ilk cümlesinde, "ikinci fıkraya" sehven yapıldığı tespit edilen atıf, "üçüncü fıkraya" olarak düzeltilmiştir. 3'üncü fıkrada yer alan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların görevinin sona ereceğine ilişkin hükmün, geçiş süreci öngörmemesi nedeniyle kurumsal hazıfayı olumsuz etkileyebileceği Komisyonun bazı üyelerince ileri sürülerek maddeden çıkarılması önerilmiş, bu hükmün asıl Komisyonunda görüşülmesi gerektiği belirtilmiştir.

-13 ve 14'üncü maddeler redaksiyona tabi tutularak oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Teklif'in tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

Alt Komisyonun hazırladığı Rapor ve kabul ettiği metin, Anayasa Komisyonunun incelenmesine saygılarımızla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Abdurrahman Öz</i>	<i>Zekeriya Birkan</i>	<i>Muhammet Emin Akbaşoğlu</i>
Aydın	Bursa	Çankırı
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Halil Fırat</i>	<i>Murat Alparslan</i>	<i>Murat Emir</i>
Adıyaman	Ankara	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Erkek</i>	<i>Erol Dora</i>	<i>Mehmet Parsak</i>
Çanakale	Mardin	Afyonkarahisar

(Toplantıya katılmadı)

ALT KOMİSYON METNİ

**YÜKSEK SEÇİM KURULUNUN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Başkan: Yüksek Seçim Kurulu Başkanını,
  - b) Başkanvekili: Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekilini,
  - c) Kurul: Yüksek Seçim Kurulunu,
  - ç) Üye: Yüksek Seçim Kurulu üyesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurulun Bağımsızlığı, Oluşumu ve Görevleri

Kurulun bağımsızlığı

MADDE 3- (1) Kurul, görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurula emir ve talimat veremez.

Kurulun oluşumu

MADDE 4- (1) Kurul, yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayılarının salt çoğunluğuyla seçilir.

(2) Üyelerin görev süresi altı yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

(3) Başkan ve Başkanvekili, Kurul üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla seçilir.

(4) Başkan ve Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye belirlenir. Başkan ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

(5) Kurulun görev süresi biten üyeleri yerine, yenilerinin belirlenmesi için üç yılda bir ocak ayının ikinci yarısında seçim yapılır ve üyelerin görev süresi, seçilme tarihlerine bakılmaksızın bu ayın son gününden itibaren hesaplanır. Yeni üyelerin tamamının seçilmelerine kadar eski üyeler görevlerine devam ederler. Her yenileme seçiminden sonra dördüncü fıkrada öngörülen usule göre yedek üyeler belirlenir.

(6) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmadan görevlerini bırakmaları hâlinde, bu görevler için seçim yapılır. Başkan veya Başkanvekilliğinden ayrılan üye, bu göreve yeni seçilen üyenin yerini alır.

(7) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmış olması durumunda önce üye seçimi yapılır. Seçilen yeni üyenin de katılımıyla Başkan veya Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, bu seçimin sonucuna ve altıncı fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen esasa göre yeni üyenin yeri belirlenir.

(8) Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple üyeliklerinin sona ermesi hâlinde, bu üyelerin yerine yeni üye seçimi yapılır.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralar uyarınca yeni seçilen üye, yerine seçildiği Başkan, Başkanvekili veya üyenin görev süresini tamamlar.

(10) Başkan ve Başkanvekili, görevleri süresince; üyeler ise ihtiyaç duyulması hâlinde Kurulca belirlenen süre zarfında kurumlarından izinli sayılırlar. Ancak kurumlarındaki aylık, ödenek ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer özlük haklarından aynen yararlanmaya devam ederler.

Karar verme usulü

MADDE 5- (1) Kurul, kararlarını salt çoğunlukla verir. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.

(2) Kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.

(3) Kurulun nihai kararları ile prensip kararları, en kısa zamanda Resmî Gazete’de yayımlanır.

Kurulun görevleri

MADDE 6- (1) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün işlemleri yapmak veya yaptırmak, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları incelemek ve kesin olarak karara bağlamak.

(b) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etmek.

(c) Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etmek ve seçilen Cumhurbaşkanı adına seçildiğine dair tutanak düzenlemek.

ç) Seçmen kütüğünün oluşturulması, güncellenmesi, yönetilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

d) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin konular ile görev, yetki ve sorumluluk alanına giren hususlarda prensip kararları almak ve diğer düzenlemeleri yapmak.

e) Seçim sürecinde, seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla, radyo ve televizyonlarda zorunlu yayın kapsamında yayınlanmak üzere tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Seçmen kütüğünün önemi ve düzenlenme yöntemleri ile seçmenlerin görev ve sorumlulukları hakkında tanıtım programlarıyla vatandaşları bilgilendirmek.

g) Engelli seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak her türlü tedbiri almak.

ğ) Yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak tedbirleri almak.

h) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ı) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat ve Personel

Teşkilat

MADDE 7- (1) Kurul, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

(2) Merkez teşkilatı; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Özel Kalem Müdürlüğünden oluşur.

(3) Taşra teşkilatı; ilçe ve yurt dışı ilçe seçim kurullarına bağlı seçim müdürlüklerinden oluşur. Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.

Başkan

MADDE 8- (1) Başkan, Kurulun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurul çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(2) Başkanın görevleri şunlardır:

- a) Kurulun toplantı gündemini belirlemek ve Kurul toplantılarına başkanlık etmek.
- b) Kurul kararlarının yerine getirilmesini sağlamak.
- c) Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.
- ç) Kurulun görev alanına giren konularda yapılacak düzenlemelerin hazırlanması amacıyla gerektiğinde komisyon kurulmasını Kurula teklif etmek.
- d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Başkan, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilir.

(4) Başkana, yokluğunda Başkanvekili, onun da yokluğunda en yaşlı üye vekâlet eder.

Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 9- (1) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Seçmen kütüğünü oluşturmak ve güncellemek.
- b) Seçmen kütüğünün oluşturulması ve güncel tutulması için ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri tüm kamu kurum ve kuruluşlarından temin etmek.
- c) Seçmenleri eksiksiz belirlemek ve mükerrer seçmen kaydını önlemek.
- ç) Seçmenin kolay, doğru ve hızlı oy vermesini sağlamak.
- d) Mükerrer oy kullanan seçmenleri tespit etmek.
- e) Seçimin çabuk sonuçlanmasını sağlayacak tedbirleri almak.
- f) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.
- g) Kurulun bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.
- ğ) Kurulun bilişim sisteminin işletimi ve bakımını yapmak veya yaptırmak, teknolojik yenilikler doğrultusunda geliştirilmesine yönelik politika ve ilkeleri belirlemek.
- h) Bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gerekli önlemleri almak.
- ı) Kurulca belirlenecek ilkeler doğrultusunda ihtiyaç duyulan yıllık programları hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak.
- i) Kurulca belirlenen ilke ve yöntemler çerçevesinde belirli aralıklarla seçmen kütüğünü denetlemek.
- j) Seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.
- k) Seçime yönelik eğitim faaliyetlerini planlamak ve yürütmek.
- l) Kurulca onaylanan programa uygun olarak, üç aylık raporlarla çalışmalarını Kurula sunmak.
- m) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Yurt içi ve yurt dışı seçim iş ve işlemlerine ilişkin hazırlıkları yapmak ve seçim çalışmalarını yürütmek.

b) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

c) Kurulun yazışmalarını yapmak.

ç) Seçim araç ve gereçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

e) Taşınır ve taşınmazlara ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

f) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

g) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ğ) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Personelin atama, nakil, performans, terfi, disiplin, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

b) Personelin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

c) Kurulun personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

ç) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesinde ve diğer mevzuatla mali hizmetleri yürüten birimlere verilen görevleri yapmak.

b) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Personele ilişkin hükümler

MADDE 10- (1) Kurul personeli, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir.

(2) Kurul merkez teşkilatında, 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde seçim uzmanı ve seçim uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

(3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(4) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığına atanacaklarda, hukuk fakültesi veya siyasi bilimler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

(5) Kurul kadrolarına ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikte belirlenen puan türünde asgari puanı almış olanlar arasından, yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır. Sınava, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır.

(6) Kurulda görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personel, Başkanın teklifi üzerine, yılı merkezi yönetim bütçe kanunundaki atama izni sınırına tabi olmaksızın müktesepelerine uygun olarak Adalet Bakanlığınca, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilir.

(7) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamazlar; geçici görevde geçen süreler de dâhil aynı yerde altı yıldan fazla çalışamazlar. Ancak bu süreyi dolduranlar, ihtiyaç duyulması hâlinde Başkanın kararıyla en fazla bir yıl daha aynı yerde çalışabilirler.

(8) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının görev süreleri bölge esasına göre belirlenir. Bölgeler ile bu bölgelerde geçirilecek süreler, coğrafi şartlar ile sosyal ve ekonomik imkânlar dikkate alınarak Kurulca belirlenir.

(9) İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.

(10) Seçim kurulu başkanları kendilerine bağlı seçim müdürü ve diğer personelin disiplin amiridir.

(11) Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, Cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve iktisadi devlet teşekküllerindeki bütün memur, işçi ve hizmetlileri seçim iş ve işlemlerinde görevlendirebilir, bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönetim, denetim ve giderler

MADDE 11- (1) İl ve ilçe seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarıncı bu Kanun ile 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yönetilir.

(2) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarıncı yılda en az bir defa denetlenir. Bu denetim, geçen bir yıllık işlemlere şamil olmak üzere her yıl ocak ayı içinde yapılır. Denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği seçim müdürlüklerinde saklanır, bir örneği de en geç o ayın sonuna kadar Kurul Başkanlığına gönderilir.

(3) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanları tarafından ve seçim iş ve işlemleri dışında Kurulun görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre adalet müfettişleri vasıtasıyla denetlenir.

(4) Kurul merkez ve taşra teşkilatının giderleri ile her türlü seçim giderleri, 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesi uyarınca karşılanır.

Değişiklik yapılan ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atfılar

MADDE 12- (1) 657 sayılı Kanunun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” Bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Adalet Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Adalet Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanlığına,” ibaresi,

b) 152 nci maddesinin “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendine “Savunma Sanayii Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanları,” ibaresi,

c) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I - Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" Bölümünün (g) bendine "Adalet Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzmanları," ibaresi, eklenmiştir.

(2) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yüksek Seçim Kurulu," ibaresi eklenmiştir.

(3) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan "Danıştay Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Yüksek Seçim Kurulu Başkanı 1 Binek 5 Yıl"

(4) 298 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin başlığı "Tanımlar:" şeklinde ve 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan "İlçe seçmen kütük büroları ve il seçim kurulları" ibaresi "Seçim müdürlükleri" şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir, Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir." ibaresi "devredebilir." şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 298 sayılı Kanunun 11 inci, 12 nci, 13 üncü maddeleri, 28 inci maddesinin (A) fıkrası, 29 uncu maddesi, 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası hariç diğer fıkraları ve 31 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Mevzuatta 298 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

(8) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümden çıkarılmış, ekli (2) ve (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Mevcut Başkan ve Başkanvekili ile üyeler kalan görev sürelerini tamamlar. 2016 yılında yapılan yenileme seçimiyle seçilen üyelerin yerine, 2022 yılı Ocak ayında yenileme seçimi yapılır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ve düzenleyici işlemler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde, 10 uncu madde uyarınca çıkarılması öngörülen atama ve nakile ilişkin yönetmelik ise en geç iki ay içinde çıkarılır. Yeni yönetmelik ve düzenleyici işlemler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu tarihten itibaren en geç on beş gün içinde, görevleri sona eren personel arasından mevcut veya ihdas edilen kadrolara Başkan tarafından atama yapılabilir. Ataması yapılmayan personel aynı süre içinde Başkan tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu personel Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilir ve altıncı fıkrada belirtilen üç yıllık süre bildirim tarihinden itibaren başlar. Personel, nakledildiği kurumda göreve başlayıncaya kadar Kurul bünyesinde çalışmaya devam eder ve bu kişilerin her türlü sosyal ve mali hakları Kurul tarafından ödenmeye devam olunur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca nakledilen personele ilişkin kadrolar, Devlet Personel Başkanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarına nakledildikleri tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Kurulun teşkilât yapısı bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut olan kadroların kullanımına devam olunur. Bu Kanuna göre yeniden düzenleme ve atamalar yapılincaya kadar teşkilatın değişen veya yeniden kurulan birimlerine verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yerine getirilir.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına beş yıl süreyle, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıyan ve imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir. Ancak bir takvim yılı içinde bu fıkra uyarınca yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılan atamaların dört katını geçemez.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte seçim müdürü kadrosunda bulunanlar, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen öğrenim şartı aranmaksızın görevlerine devam ederler.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile buldukları yerde altı yıldan fazla görev yapmış seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar.

(9) Kurulun merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan ve sınavın yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla kırk beş yaşını doldurmamış personel, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren açılacak ilk seçim uzman yardımcılığı sınavına diğer şartları taşımaları kaydıyla girebilir.

(10) Yüksek Seçim Kuruluna ait kadrolara, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren üç yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ile ilgili yönetim bütçe kanunundaki atama sınırlamalarına tabi olmaksızın atama yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	BİLGİ İŞLEM MERKEZİ MÜDÜRÜ	1	1	1
TOPLAM			2	2

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ	1	1	1
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	2	2
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	12	12
GİH	SEÇİM UZMANI	3	6	6
GİH	SEÇİM UZMANI	5	9	9
GİH	SEÇİM UZMAN YARDIMCISI	8	15	15
GİH	MALİ HİZMETLER UZMANI	5	3	3
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	7	7
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	2	5	5
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	3	4	4
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	1	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	2	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	3	3	3
GİH	ŞEF	3	3	3
GİH	ŞEF	4	3	3
GİH	ŞEF	5	3	3
TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	5	6	6
TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	8	7	7

TH	PROGRAMCI	7	6	6
TH	PROGRAMCI	5	2	2
TH	PROGRAMCI	3	2	2
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	5	2	2
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	3	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	4	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	5	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	6	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	7	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	8	10	10
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	9	10	10
GİH	ARŞİV MEMURU	9	3	3
GİH	SANTRAL MEMURU	7	3	3
GİH	SEKRETER	7	5	5
GİH	SEKRETER	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	9	5	5
TH	MÜHENDİS	5	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	4	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	7	4	4
TH	TEKNİSYEN	8	5	5
YH	HİZMETLİ	7	5	5

YH	HİZMETLİ	8	5	5
YH	HİZMETLİ	9	5	5
YH	HİZMETLİ	10	5	5
YH	DAĞITICI	10	2	2
YH	BEKÇİ	10	6	6
TOPLAM			225	225

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	1	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	3	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	5	50	50
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	7	100	100
GİH	ZABIT KÂTİBİ	7	60	60
GİH	ZABIT KÂTİBİ	8	60	60
GİH	ZABIT KÂTİBİ	9	80	80
TH	TEKNİSYEN	5	40	40
TH	TEKNİSYEN	9	50	50
TOPLAM			490	490

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

Esas No: 2/1929

Karar No: 7

28/11/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1929 esas numaralı “Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 24/11/2017 ve 27/11/2017 tarihlerinde yapılan toplantılarında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa arz olunur.

1. Giriş

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili, Kayseri Milletvekili Mustafa ELİTAŞ tarafından hazırlanan ve 21/11/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali olarak Adalet Komisyonuna, esas olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/1929 esas numaralı “Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi”, İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP Başkanlığında toplanan Komisyonumuzun 24/11/2017 tarihli 17’nci toplantısında görüşülmeye başlanmış, oluşan ortak kanaat neticesinde daha detaylı incelenebilmesi amacıyla dokuz üyeden oluşan Alt Komisyona havale edilmiştir.

Bu arada, Tali Komisyon sıfatıyla havale edilen Adalet Komisyonunun Teklifi gündemine almayacağı, Komisyon Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İYİMAYA tarafından 22/11/2017 tarihli yazı ile Komisyonumuza bildirilmiştir.

Alt Komisyon 24/11/2017 tarihli toplantısında, başkan ve başkanvekilini seçerek çalışmalarına başlamış, aynı gün 2/1929 esas numaralı Kanun Teklifi üzerindeki çalışmalarını bitirmiş, raporunu ve kabul ettiği metni 27/11/2017 tarihinde Başkanlığımıza sunmuştur.

Komisyonumuzda, 24/11/2017 tarihinde görüşülmeye başlanan “Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi” üzerindeki müzakereler Teklifin tümünün kabul edilmesiyle 27/11/2017 tarihinde sona ermiştir. Komisyonumuz bu süre içinde alt komisyon çalışması dâhil olmak üzere yaklaşık olarak on iki (12) saat yasama faaliyetinde bulunmuştur.

2/1929 esas numaralı Kanun Teklifi, Adalet Bakanı ve Gaziantep Milletvekili Abdülhamit GÜL, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) ve Devlet Personel Başkanlığı ile Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı yetkililerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

2/1929 esas numaralı Kanun Teklifi ile Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarının düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Kanun Teklifine bakıldığında seçim mevzuatında dağınık bir şekilde düzenlenen YSK’nın teşkilatı, personelin atanması ve diğer özlük işlerine ilişkin konuların bir araya getirildiği görülmektedir.

3. Teklifin Genel Gerekçesi

Teklif’in genel gerekçesi incelendiğinde;

-Yüksek Seçim Kurulunun anayasal bir kurum olarak ilk kez 1961 Anayasasında yer aldığı, 1982 Anayasasının “Cumhuriyetin Temel Organları” kısmında yer alan “Seçimlerin Genel Yönetim ve Denetimi” kenar başlıklı 79’uncu maddesiyle de Kurulun konumunun muhafaza edildiği,

-Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme, kesin karara bağlama, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etme görevinin YSK’ya verildiği,

-YSK’nın Anayasada “Yasama Bölümü” içerisinde yer aldığı, yalnız seçimlerin genel yönetimini yürüten bir Kurul olmadığı, seçimlerin yargısal denetimini de yapan ve kararlarına karşı hiçbir mercie başvurulamayan bir Kurul olduğu, bunlardan ayrı olarak, özel kanunlardaki hükümler gereğince, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, siyasi parti organlarının, sendikaların ve sulama birliklerinin seçimlerinin de Kurulun denetiminde yapıldığı,

-Seçim sayısının artması nedeniyle seçimlerin hazırlık dönemlerinin kısaldığı, buna bağlı olarak YSK ile seçim kurullarının iş yükünün arttığı,

-YSK ve birimlerinin görevleri, personelin atanması usulü ve özlük işleri gibi bir teşkilat kanununda düzenlenmesi gereken hususlara, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda dağınık bir şekilde yer verildiği,

-Günümüz koşulları ve teknolojik gelişmeler ile artan iş yükü ve değişen ihtiyaçlar karşısında, YSK'nın görevlerini etkin, verimli ve çağa uygun bir şekilde yerine getirebilmesi için Kurulun teşkilat yapısının iyileştirilmesine, yeni hizmet birimlerinin oluşturulmasına ve nitelikli idari ve teknik personele ihtiyaç bulunduğu, bu ihtiyaçların giderilebilmesi için Kurulun teşkilat yapısını güçlendirecek müstakil Teşkilat Kanununun yürürlüğe konulmasının zorunlu hâle geldiği,

-Kurulun Anayasadaki konumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile 298 sayılı Kanun ve özel kanunlarda yer alan teşkilat, personel rejimi, çalışma usul ve esaslarına ilişkin hükümler birlikte değerlendirilerek güçlü bir teşkilat yapısı oluşturulması,

amacıyla Kanun Teklifinin hazırlandığı belirtilmiştir.

4. Teklif Maddelerinin İçeriği

2/1929 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

-Anayasal bir Kurum olan YSK'ya ilişkin müstakil bir teşkilat kanunu öngörülmekte,

-YSK'nın üye sayısı, üyelerin seçimi ve görev sürelerine ilişkin herhangi bir değişiklik yapılmadan, Anayasada belirlenen esaslar aynen korunmakta,

-Kurumun bağımsızlığı daha da güvenceli hâle getirilmekte ve hiçbir organ, makam, merci veya kişinin YSK'ya emir ve talimat veremeyeceği belirtilmekte,

-Merkez ve taşra teşkilatı oluşturulmakta ve ayrıca merkez teşkilatına ihtiyaca binaen yeni hizmet birimleri eklenmekte,

-YSK Başkanı ve hizmet birimlerinin görevleri yeniden düzenlenmekte,

-YSK'nın öngörülen teşkilat yapısına uygun şekilde yeni kadrolar ihdas edilmekte,

-Seçim müdür ve müdür yardımcılarının nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamayacakları esası getirilmekte,

-Seçim müdür ve müdür yardımcılarının bir yerde altı yıldan fazla çalıştırılmayacakları, görev süresi bitenlerin bölge esasına göre rotasyona tabi tutulacağı belirtilmekte,

-Kurula, görev alanıyla ilgili konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kuruluşlarla işbirliği yapma imkânı tanınmakta,

-Sandık Kurulu başkanlarının, ilçede görev yapan kamu görevlileri arasından ilçedeki en kıdemli hâkim olan ilçe seçim kurulu başkanınca belirleneceği esası getirilmekte,

-Seçim Sandıkları başkanları ve müşahitlik müessesesine belli bir düzen getirilmektedir.

5. Teklifin Görüşülmesi

5.1. Teklifin Genel Üzerindeki Görüşmeler

Teklifin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde:

-1982 Anayasasına göre Devletin temel organlarından biri olarak sayılan YSK'nın müstakil bir kanunu bulunmadığı, sadece genel ve yerel seçim süreçlerini değil, meslek odaları, birlikler, borsalar, sendikalar, kooperatifler gibi ülke geneli ve yerel düzeyde pek çok seçimi yönettiği, Seçim Bilişim Sisteminin (SEÇSİS) kullanılmaya başlanması, yurt dışında oy kullanma imkânının getirilmesiyle birlikte Kurulun iş yükünün arttığı ve çeşitlendiği,

-YSK ile ilgili düzenlemelerin bölük pörçük ve yetersiz bir şekilde çeşitli kanunlarda yer aldığı, hizmetin bu düzenlemelerle yürütülemediği, bu nedenle Kurulun yeni bir yapıya sahip olması gerektiği,

-Teklifin, siyasi mülahazalarla değil, ihtiyaçlar göz önüne alınarak değerlendirilmesi gerektiği, güvenli ve demokratik bir seçim yapabilmenin, teşkilatı ve görevlileriyle kapsamlı bir kurum gerektirdiği,

-YSK'nın kendi personeli olmadığı, personelin her seçimde, başta Adalet Bakanlığı olmak üzere çeşitli kurumlardan geçici olarak sağlandığı, Teklifin kanunlaşması hâlinde Kurulun seçimlerle ilgili nitelikli uzman personele sahip olacağı,

-Denge denetleme mekanizmalarında sıkıntı olduğu ileri sürülse de seçimlerin Türkiye tarihinin son altmış yılında en iyi işleyen sistem olduğu, bugüne kadar ciddi bir şaibe ve tartışma yaşanmadığı, bunun ülkemizdeki demokrasi tarihi bakımından önemli olduğu,

-Mevcut 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun siyasi parti temsilcilerinin sandık başında ve ilçe seçim kurullarında bulunmasının katılımı sağlaması sebebiyle seçimlerin dürüstlüğü ve güvenilirliğinde etkili olduğu, seçimlerin sağlıklı yürütülmesi açısından yargısal denetime ek olarak sivil toplum örgütleri ve kamusal denetimin de önemli olduğu,

-Teşkilat kanunuyla ilgisi olmayan sandık kurulu başkanları ve müşahitlerle ilgili düzenlemelerin Alt Komisyon tarafından metinden çıkarılmasının son derece olumlu olduğu, Alt Komisyonunda önemli bir uzlaşma sağlandığı ve bunun sürdürülmesi gerektiği, bu hükümlerin diğer seçim kanunlarında görüşülüp tartışılabileceği,

-Teklifteki bazı maddelerin YSK Başkanının yetkilerini arttırdığı, böylece üyelerin etkisini azalttığı; bazı üyeler tarafından ise bu bakımdan kanunda önemli bir değişiklik olmadığı, Kurulun bir bütün olarak tahkim edildiği,

-Kurum personeli hakkında getirilen düzenlemelerin kurum hafızasını zayıflatacağı, seçimler konusunda önemli tecrübeler edinmiş personeli Kurumda tutacak nitelikte olmadığı, deneyimi olmayan kişilerin tecrübeli kurum personeli yerine atanabileceği, bu konuda bir geçiş süreci öngörülmesi gerektiği, uzun süredir kurumda görev yapan personelin düzenlemeyle haklarının ihlal edileceği konusunda yaşadıkları endişelerin giderilmesi gerektiği; bazı üyeler tarafından ise Kurul merkez ve taşra teşkilatında çalışanların korunduğu, ilgili maddelerde görevde yükselme sınavının yapılması zorunluluğu sebebiyle kendilerine öncelik tanındığı, gerekirse bu hususun tasrih edilmek üzere ilgili maddede değişiklik yapılabileceği, hem tecrübenin hem de liyakatin esas alındığı,

-Personeli atama yetkisinin Başkana verilmesinin sakıncalı olabileceği, personel atamasında sözlü sınavın kaldırılması gerektiği; bazı üyeler tarafından ise, Kurulda büyük ölçüde atamaların zaten Başkan tarafından yapıldığı, atamaların Kurul tarafından değil Başkan tarafından yapılmasının yargısal denetime de tartışmasız bir imkân vereceği,

-Teklifte, YSK'nın taşra teşkilatı da olan bir kuruma dönüştürüldüğü, dolayısıyla adının "Yüksek Seçim Kurumu" olması gerektiği; Kurulun, Kurum yapısı içinde bulunan bir organ olduğu, Kanun Teklifinin başlığı ve ilgili maddelerinde geçen "Kurul" ifadesinin "Kurum" olarak değiştirilmesi gerektiği,

-YSK'nın görevinin yargısal nitelikte olması nedeniyle merkez teşkilatında yürütülecek hizmetin uzmanlar eliyle mi yoksa raportör ya da tetkik hakimleri eliyle mi yürütüleceğinin tartışılması gerektiği,

-Kurulun ayrı bir teşkilat yapısına kavuşturulmasına rağmen müstakil bir bütçesinin öngörülmemiş olmasının bir eksiklik olduğu,

ifade edilmiştir.

5.2. Teklif Metni Üzerindeki Değerlendirmeler ve Değişiklikler

Komisyonumuz, 27/11/2017 tarihli toplantısında Alt Komisyonun Raporunu benimsemiş ve çalışmaların Alt Komisyon tarafından kabul edilen metin üzerinden yapılmasını kabul etmiştir.

Alt Komisyon Raporu bütün siyasi partilerin temsilcilerince ortak bir metin olarak hazırlandığı ve muhalefet şerhi yazılmadığı için metinde yer verilecek görüşler de birlikte belirlenmiştir. Bu sebeple, sadece muhalefet şerhinde yer alabilecek görüşlere ortak metinde yer verilmemiştir.

Komisyonumuz, biri geçici, biri yürürlük ve biri yürütme maddeleri olmak üzere toplam 15 maddeden oluşan Alt Komisyon metni üzerinde, yedi (7) saatten fazla görüşme gerçekleştirmiştir.

Alt Komisyonun kabul ettiği maddeler üzerinde söz alan milletvekilleri görüş ve değerlendirmelerini ifade etmişlerdir.

Alt Komisyon tarafından kabul edilen metnin;

-1 ve 2'nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

-3'üncü maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir. Anayasada yargı ile alakalı olarak yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla YSK'nın da yetkilerini kullanırken sadece "bağımsız" değil "bağımsız ve tarafsız" olacağı belirtilmiştir.

-4'üncü madde aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından YSK'nın seçimlere ilişkin toplantı ve karar süreçlerinde, oy hakkı bulunmama ile birlikte siyasi partilerin gözlemci temsilcilerinin de toplantılara katılarak görüş beyan edebildikleri, Teklifte bu yönde bir düzenleme bulunmamasının önemli bir eksiklik olduğu ifade edilerek bu hususun teklife eklenmesi talep edilmiş, ancak üyelerin çoğunluğu tarafından, eklenmesi talep edilen husus, 298 sayılı Kanunun 17'nci maddesinde yer aldığı, bu maddenin yürürlükte olduğu, bu mevcut düzenlemenin sadece YSK değil ilçe seçim kurullarından itibaren siyasi parti temsilcilerini kapsamlı olarak düzenlediği, aynı mahiyetteki bir düzenlemenin mükerrer olacağı belirtilerek uygun bulunmamıştır.

-5'inci maddesi değiştirilerek kabul edilmiştir. Maddenin "*Kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.*" şeklindeki 2'nci fıkrası, Anayasanın 79'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan aynı mahiyetteki hükmün mevcudiyeti sebebiyle gereksiz bir tekrar olarak görülmüş; ayrıca, 298 sayılı kanunun 132'nci maddesinin dördüncü fıkrasında "Kurulun kararı kesindir. Aleyhine hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz" ve yedinci fıkrasında "Yukarıdaki fıkralarda yazılı kararlar aleyhine hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz." şeklinde özel hükümler bulunduğu dikkate alınarak madde metninden çıkarılmış ve sonraki fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

-6'ncı madde aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından aleyhte olarak, 298 sayılı Kanunun 11'inci maddesi uyarınca Kurulda görev yapacak personeli atama yetkisinin Kurula ait olduğu, Teklifte bu yetkinin Başkana verildiği, Başkanın geniş yetkilerle donatılmasının katılımcılığı yok edeceği, bu durumun kadrolaşmayı artıracığı belirtilerek, atama yetkisinin Kurulda kalması gerektiği ifade edilmiştir. Buna karşılık YSK'nın kurul olarak çalışsa da sadece Başkanın sürekli olarak görev yaptığı, diğer tüm üyelerin geçici olarak Kurulda bulunduğu, yetkinin Başkana verilmesinin pratiklik sağlayacağı, Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulmaması kuralı sebebiyle atama yetkisinin Başkanın olması durumunda bu kararlara karşı yargı yoluna gidilmesinin tartışmasız kabul edileceği, nihayetinde Kurul Başkanının yüksek hakim sıfatını haiz olduğu ifade edilmiştir.

-7'nci madde, maddenin daha anlaşılır olması amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından, Maddenin 3'üncü fıkrasında yer alan "*Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.*" cümlesinde yer alan "*gerekli görülen illerde*" ibaresinin muğlak olduğu, bunun yerine büyükşehir olma gibi objektif kriterler getirilmesi gerektiği belirtilmiş, buna karşılık birçok il merkezinde il seçim müdürlükleri olmadığı, bunların sekreteryaya hizmetlerini ilçe seçim kurullarından aldıkları, bazı şehirlerde il ve ilçe seçim kurulları aynı binalarda iken bazı yerlerde farklı binalarda yer aldığı, bazı illerin coğrafi yapısının çok dağınık olduğu, toplantıya katılan YSK temsilcisi tarafından, merkez ilçe seçim kurulu müdürlerinin aynı zamanda il seçim kurulunun iş ve işlemlerini de yürüttükleri, ayrıca, nüfusu merkez ilçeden yüksek olan ilçeler bulunduğu, düzenlemeyle buralarda da seçim müdür yardımcılıklarının açılmasının düşünüldüğü, düzenlemenin pratik ihtiyaçlardan kaynaklandığı ifade edilerek değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

-8'inci madde aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından madde aleyhinde ifade edilen görüşlerde, atama yetkisinin Başkanda değil Kurulda olması gerektiği, dolayısıyla Başkanın görevlerini düzenleyen maddenin de buna uygun olarak düzenlenmesi gerektiği, Başkanın personel atamada tek başına yetkilendirilmesinin keyfiliğe yol açabileceği belirtilmiştir. Üyelerin çoğunluğu tarafından, 6'ncı maddede yapılan tartışmalara atıfla değerlendirmeler yapılmış ve önergeler reddedilmiştir.

-9'uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

-10'uncu maddesi değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir. Kabul edilen önergeyle, maddenin 10'uncü fıkrasında değişiklik yapılarak uygulamada oluşabilecek tereddütlerin önüne geçilmek istendiği belirtilmiştir. Ayrıca, taşrada yeterli personel bulunmadığı için disiplin kurullarının oluşturulmasında sıkıntı çekildiği ifade edilerek, taşradaki personelin de disiplin işlemlerini yürütmek üzere merkez teşkilatında disiplin kurulu kurulması öngörülmüştür.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından aleyhinde olmak üzere, sözlü sınav uygulamasının eşitlik ilkesini ihlal edici nitelikte olduğu, sözlü sınava ek olarak gerektiğinde başvurulacak olan uygulamalı sınavın nasıl olacağının belli olmadığı, yine maddeyle getirilen belli süreyi dolduran personelin rotasyona tabi tutulması uygulaması ve kurum çalışanlarının geçici olarak başka kurumda görevlendirilmesinin kurumsal hafızayı olumsuz etkileyeceği, 11'inci fıkrada ifade edilen seçim işlerinde kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel dışında gerekli görülen kimselerin çalıştırılabileceği ifadesine dayanarak siyasi parti görevlileri dahil herkesin çalıştırılabileceği ifade edilmiştir.

Komisyonumuzun bazı üyeleri tarafından buna karşılık, madde lehinde dile getirilen görüşlerde, düzenleme yapılırken Kurum ihtiyaçlarının da gözötilmesi gerektiği, Kurumda önemli miktarda zabıt katibi görevlendirileceği, bu kişilere adliyelerde görevli zabıt katiplerinde olduğu gibi uygulamalı sınav yapılacağı, YSK'da hâlen taşrada Adalet Bakanlığı personeli olan bin iki yüz on dokuz (1219) zabıt katibinin görev yaptığı, seçim dönemleri dışında iş yükünün azalması sebebiyle, ihtiyaç olan yerlerde ve ihtiyaç hâlinde bu personelin Adalet Bakanlığına dönebileceği, küçük yerlerde seçim dönemleri dışında hiçbir iş olmadığı, ilgili kamu görevlisinin atıl konumda olmaması için bu düzenlemenin getirildiği, düzenlemenin artniyetli düşünülmemesi gerektiği, ihtiyaçlar gözönüne alınarak getirildiği, seçim işlerinde gerekli görülmesi hâlinde kamu kurum ve kuruluşları personeli olmayan kişilerin çalıştırılabilmesine ilişkin hükmün 298 sayılı Kanunda aynen yer aldığı, on yıllardır uygulandığı ve herhangi bir soruna yol açmadığı, atamayı yapacak kişinin yüksek dereceli bir hakim olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca bütün bu maddedeki hususların Kurul tarafından çıkartılacak bir yönetmelikle belirlenen esaslar dahilinde uygulamaya konulacağı hatırlatılmıştır.

-11'inci maddesi aynen kabul edilmiş, bölüm başlığı kanun yazım tekniğine uygun hâle getirilmiştir.

Komisyonun bazı üyeleri tarafından madde aleyhinde, Kurulun merkez ve taşra teşkilatının giderlerinin Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanacağı, bu durumun güçlü ve bağımsız olmasını engelleyebileceği nitelikte olduğu, buna karşılık Kurul bütçesinin müstakil olması gerektiği belirtilmiştir.

-12'nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

-Geçici 1'inci maddesi değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir. Kabul edilen önergeyle, maddenin 6'ncı fıkrasında değişiklik yapılarak, YSK içinde uzun yıllardır yapılmayan görevde yükselme sınavının yapılması sağlanarak seçim müdürü ve müdür yardımcılıklarına öncelikli olarak kurum çalışanlarının atanmalarının sağlanması ve anılan kadrolara açıktan yapılacak atamaların görevde yükselme suretiyle yapılacak atamaların dört katı yerine üç katını geçemeyeceğine ilişkin hüküm eklenerek yapılacak atamalarda mevcut personele öncelik verilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Komisyonun bazı üyeleri tarafından maddenin diğer hükümlerine ilişkin olarak, mevcut durumda seçim müdürlerinin büyük çoğunluğunun buldukları görevde altı yılını doldurdıkları, Başkana atama konusunda geniş yetkiler verildiği gözönüne alındığında keyfiliğe yol açılabileceği, bu durumun YSK'nın bağımsızlığı ve tarafsızlığını zedeleyebileceği belirtilmiştir. Buna karşılık bazı üyeler tarafından, rotasyonun kamu görevlilerinin tümü için geçerli bir işlem olduğu, 28 yıl aynı yerde görev yapan memurların bulunduğu, bütün bu iş ve işlemlerin YSK tarafından esasları belirlenmiş yönetmelik çerçevesinde Başkan tarafından yapılacağı, YSK'nın Başkanı dahil Yargıtay ve Danıştay'dan gelen üyelerden yani bağımsız ve tarafsız yüksek hakimlerden oluştuğu bu sebeple bağımsızlık ve tarafsızlık tartışmasının yersiz olduğu belirtilmiştir.

-13 ve 14'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Yapılan görüşmeler neticesinde Alt Komisyonun kabul ettiği metnin; 1, 2, 4, 9, 11, 12, 13, 14'üncü maddeleri aynen; 3, 5, 6 ve 8'inci maddeleri redaksiyon yapılmak suretiyle; 3, 7, 10 ve geçici 1'inci maddeleri değiştirilerek kabul edilmiştir.

Kanun Teklifi, son oylamasında hazır bulunan üyelerin oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Teklif'in tamamı kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in, Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Murat ALPARSLAN, Antalya Milletvekili Mustafa KÖSE, Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin YILMAZTEKİN ve Yozgat Milletvekili Yusuf BAŞER özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mustafa Şentop</i>	<i>Reşat Petek</i>	<i>Abdurrahman Öz</i>
İstanbul	Burdur	Aydın
	(Toplantıya katılmadı)	
Kâtip	Üye	Üye
<i>Muhammet Emin Akbaşoğlu</i>	<i>Mustafa Köse</i>	<i>İbrahim Halil Fırat</i>
Çankırı	Antalya	Adıyaman
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

Üye <i>Murat Alparslan</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cengiz Aydođdu</i> Aksaray (Toplantıya katılmadı)	Üye <i>İsmail Aydın</i> Bursa (Toplantıya katılmadı)
Üye <i>Zekeriya Birkan</i> Bursa	Üye <i>Adem Yeşildal</i> Hatay	Üye <i>Haydar Ali Yıldız</i> İstanbul
Üye <i>Markar Eseyan</i> İstanbul	Üye <i>Kemalettin Yılmaztekin</i> Şanlıurfa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Yusuf Başer</i> Yozgat (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Murat Emir</i> Ankara (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Uğur Bayraktutan</i> Artvin (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Bülent Tezcan</i> Aydın (Muhalefet şerhim vardır)
Üye <i>Muharrem Erkek</i> Çanakkale (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Akın Üstündağ</i> Muğla (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Meral Daniş Beştaş</i> Adana (Muhalefet şerhi ektedir, son oylamada bulunamadı)
Üye <i>Erol Dora</i> Mardin (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Mithat Sancar</i> Mardin (Muhalefet şerhi ektedir, son toplantıya katılmadı)	Üye <i>Mehmet Parsak</i> Afyonkarahisar
	Üye <i>Oktay Öztürk</i> Mersin	

MUHALEFET ŞERHİ

Yüksek Seçim Kurulu (YSK), gerek Anayasa gerek diğer mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkileriyle ülkemizin geleceğinin belirlenmesinde ve demokrasinin işleyişinde kritik rolü olan kurumlardan biridir. Tüm Türkiye sathında il ve ilçe seçim kurulları örgütlenmesiyle bugüne kadar seçim güvenliği konusunda kimi eksiklerine rağmen halkımız tarafından belli bir olumlu görüşle bilinmekteydi. Ancak, önce 2014 yerel seçimlerindeki bazı uygulamaları, ardından 16 Nisan 2017 günü, tarihimizin en önemli referandumlarından birinde sandıklar açıldıktan sonra seçimin kurallarının değiştirilmesi ve açıkça yasaya aykırı bir kararla seçim sonuçlarının ve millî iradenin sakatlanmış olması YSK'ya duyulan güveni de temelinden sarsmıştır. Örneği görülmemiş biçimde ve hukuksuzca alınan "**mühürsüz oy pusulalarının geçerli sayılması**" kararı, tarihe bir skandal olarak kaydedilmiştir. İşte böyle bir ortamda ve kurumun ülkemizin demokrasisi için oynadığı rol ortadayken yapılacak yasal düzenlemelerin de özel bir önemi olmaktadır.

Yasa teklifinin hazırlanması süreci, YSK'nın öneminin tam tersi hareket edilmesi biçiminde olmuştur. Siyasi partileri, sivil toplumu ve tüm yurttaşlarımızı bu denli yakından ilgilendiren yasa teklifi tek imzayla, kimsenin görüşü alınmadan hazırlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır. Kaldı ki teklif sahibi milletvekili Anayasa Komisyonu ve yasa teklifiyle ilgili ayrıntıların konuşulduğu alt komisyon toplantısına bir kez dahi katılmamış; YSK'dan katılan bürokratlar ise yasayı kendileri hazırladıklarını ima eden açıklamalarda bulunmuşlardır. Oysa böyle bir yasa teklifi hazırlanırken; TBMM'de temsil edilen ya da edilmeyen siyasi partilerin, Danıştay ve Yargıtay'ın, bu konuda ciddi pratik deneyimleri olan Oy ve Ötesi gibi sivil toplum kuruluşlarının, seçim güvenliği konusunda çalışmaları olan AGİT gibi uluslararası kuruluşların görüşlerine başvurulması, katılımcı bir yasama sürecinin ve demokrasinin sağlıklı işlemesi anlamına gelecekti. Üstelik bu seferki "**ben yaptım oldu**" anlayışı da hataların pekişmesi niteliğinde olmuştur. Çünkü, teklif gerek alt gerekse Anayasa Komisyonu'nda çok sayıda değişikliğe uğrayarak, yasama sürecine katılımın ne denli önemli olduğu ispatlanmıştır.

Teklifin değişikliğe uğradığı en önemli konu, CHP olarak sistemli biçimde itiraz ettiğimiz düzenlemelerdir. Teklifin Anayasa Komisyonu'na sevk edildiği ilk biçiminde müşahitlik sistemini daraltan ve sandık kurulu başkanlıklarının seçiminde siyasi partileri devre dışı bırakan düzenlemeler bulunmaktaydı. Bu durum seçim güvenliğini kesin biçimde zedelemekte ve Anayasa'ya aykırı hükümler ihdas etmekteydi ki alt komisyon aşamasında ve öncesinde bu konudaki ısrarlı uyarılarımızla ilgili iki konu teklif metininden çıkarılmıştır (12'nci maddenin 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı fıkraları). Bu iki düzenleme hem yer hem de içerik bakımından uygunsuzluk taşımaktaydı. YSK'nın teşkilat yasası oluşturulmaya çalışılırken, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'u ilgilendiren bir düzenlemenin, teklifte bulunması doğru değildi. Kaldı ki belirttiğimiz düzenlemeler de açıkça seçim güvenliğini riske atmaktaydı.

Alt komisyon tartışmalarında da bu noktalara açıkça değinmiş olmamıza ve rapora ekleme talebimizi iletmemize rağmen **“yapılacak düzenlemelerin seçim güvenliğini riske edeceği”** ifademiz **“sansüre”** uğratılmış ve alt komisyon raporuna eklenmemiştir. Bir kez daha belirtmekte yarar olacaktır ki 298 sayılı yasayı ilgilendiren bu düzenlemelerin, farklı bir teklif, tasarı ya da OHAL KHK'sı ile getirilmesi durumunda da seçim güvenliğinin riske atılması tehlikesi söz konusu olacaktır.

Yasa teklifinin tümü düşünöldüğünde, CHP olarak başından beri YSK'nın başlı başına müstakil bir teşkilat yasası olması gerektiğini savunmaktayız. Ama bu yasa, öncelikle seçimlerin serbest, eşit, yargı denetiminde yapılmasının güvencesini sağlayacak, seçim güvenliğini garanti altına alacak kurumsal bir yapıyı kurmayı amaçlamalıdır. YSK'ya ilişkin çeşitli yasalarda düzenlenmiş hükümleri derleyip toplamalı, seçim güvenliğini riske atmamalı, kadrolaşma amaç ve tehlikesinden uzak olmalı, mevcut personelin haklarını yok saymamalı ve kurumsal hafızayı korumalıdır. Bizzat seçimlerin güvenli biçimde yapılmasını sağlayacak kurumun, siyasi iradenin düzenlemeleriyle, millî iradenin gerçekleşmesinin önüne geçmesi kabul edilemez. Her şeye karşın, teklifte yapılan değişiklikler, olumlu gelişmeler olmakla birlikte, bunlar yetersizdir. Bu anlamda, aşağıda ayrıntılarıyla belirteceğimiz gibi, kimi düzenlemeleri olumlu bulmakla birlikte, kimi düzenlemelere de muhalifiz.

Madde 5: Teklifte Kurulun karar verme usulünü hükme bağlayan bu maddenin 2’nci fıkrası, Anayasanın 79’uncu maddesinin 2’nci fıkrasındaki “Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz” ifadesini genişleterek “Kurul kararları aleyhine hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz” biçimine dönüştürmekteydi. Bu ifadeyle Anayasal hüküm, Anayasaya aykırı biçimde genişletilmekteydi. Hiçbir kanun yoluna başvurulamaması ifadesinin, 16 Nisan Referandumunda şaibeli bir karara imza atan YSK’yı, benzer durumda güvence altına alma amacını taşıdığına dair ciddi kuşkular bulunmaktadır. Bu fıkra, Anayasa Komisyonu görüşmeleri sırasında uyarılarımız üzerine tekrar ele alınmış ve metinden çıkarılarak Anayasa’daki hükmün korunması sağlanmıştır.

Aynı maddenin 3’üncü fıkrası, Kurulun nihai kararlarıyla prensip kararlarının Resmi Gazete’de en kısa zamanda yayımlanması gerektiğini kaydetmiştir. Buradaki “en kısa” deyiimi, belirsizlik taşımaktadır. Bu nedenle Resmi Gazete’de yayımlanmanın belirli bir süreye bağlanması daha doğru olacaktır. Ayrıca Kurulun diğer tüm kararlarının kendi resmi internet sitesinde yayınlanması da bilgi edinme ve şeffaflık açısından önemlidir.

Madde 6: Kurulun görevlerini düzenleyen bu maddenin 1’inci fıkrasına bir hüküm eklenerek, 8’inci maddede Kurul Başkanına tek başına verilen üst düzey personelin atanma yetkisinin, Kurul kararı olarak ortak akılla belirlenmesi talep edilmiştir. Çünkü, YSK Başkanı’nın bu yetkiyi tek başına kullanması ölçüsüzlük doğuracağı gibi, personel üzerinde baskı aracı olarak kullanılabilir ve keyfiliğe yol açacak bir durumdur. Bu nedenle; genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanlarının Kurul tarafından atanması uygun olacaktır. Halen Kurulun kullandığı bu yetkinin kuruldan alınarak sadece Başkana verilmiş olması yanlıştır.

Alt komisyon çalışmaları esnasında seçimlere katılım konusunda büyük sorunlarla karşılaşan dezavantajlı durumdaki engellilerin seçime katılımını artırmak ve oy kullanma esnasında yaşadıkları sorunlara çözüm getirmek ve yurt dışında yaşayan seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştırmak ve seçime katılımını artırmak amacıyla Yüksek Seçim Kuruluna yeni görevler verilmesi olumlu gelişmelerdir.

Madde 8: Bu maddede, genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personelin atanması doğrudan Kurul Başkanı’nın yetkisine verilmiştir. 6’ncı maddede yapılmasını talep ettiğimiz değişiklikte, bu yetkinin doğrudan Kurul’da olmasının uygun

olacağı belirtildiği için Kurul Başkanı'nın bu yetkisini hükme bağlayan düzenlemenin metinden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 9: Teklifin ilgili maddesinde seçmen kütüğünün hazırlanmasına, doğruluğu ve denetimine ilişkin yeterli hüküm bulunmamaktadır. Seçim güvenliğinin sağlanması ve mükerrer oy kullanımının önüne geçilmesi için kullanılan yöntemler, mutlaka yönetmelikte ayrıntıyla düzenlenmelidir.

Madde 10: Maddenin 3'üncü ve 5'inci fıkrasında yapılan düzenlemeyle Kurul personelinin işe alımında sözlü ve gerekirse uygulamalı sınav getirilmesi söz konusudur. Sözlü sınavların neden olduğu torpil, kayırmacılık ve liyakat ilkesi yerine sadakat ya da başka ilkeleri getireceği endişesi nedeniyle doğan sıkıntılar yazılı sınavla aşılabilecektir. Yine fıkra da geçen uygulamalı sınav kavramı büyük bir belirsizlik taşımaktadır. Sözlü sınav yerine yazılı sınav getirilmesi, uygulamalı sınavın da metinden çıkarılması gerekmektedir.

Sunulan yasa teklifinde YSK'ya ilişkin en temel tespit, iş yükünün çok olmasıyla birlikte, önümüzdeki süreçte bunun daha da artacağı üzerinedir. Oysa 10'uncu maddenin 6'ncı fıkrası, YSK'nın iş yükünün artması tespitiyle çelişmektedir. Çünkü, Kurul personelinin Adalet Bakanlığı'na gönderilebilmesine olanak tanınmaktadır. Benzer biçimde 9'uncu fıkra, Kurul personelinin başka adalet hizmetlerinde görevlendirmesinin önünü açmaktadır. Her iki fıkradaki düzenleme, ilgili personelin muvafakati dahi aranmadan başka hizmetlerde görevlendirilmesi uygulamasını sürdürmekte olup, mevcut personelin aleyhinedir. Düzenlemeler, personel üzerinde baskı kuracağı, aynı zamanda mevcut YSK, il ve ilçe seçim kurullarında çalışacak personelin kazanımlarını ve haklarını zedeleyeceği gerekçesiyle madde metninden çıkarılmalıdır. Bu gibi düzenlemeler yukarıdan aşağı bir kadrolaşmanın önünü açmakta, kurum hafızasını sıfırlamaktadır.

Maddenin 11'nci fıkrasında, seçim iş ve işlemlerinde işçi ve hizmetliler dâhil bütün kamu görevlilerinin Kurul Başkanı ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları tarafından seçim işlerinde görevlendirilmesi yetkisi verilmişken, metnin sonuna "... bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir." gibi belirsiz bir hüküm eklenmiştir. Oysa fıkra da seçim işlerinde kullanılacak kişiler sayılmıştır. Böylesine belirsiz bir ifade, büyük bir kuşku doğurmaktadır. Örneğin; bir siyasi partinin üyelerinin burada kullanılmasının önündeki

engeller, bu hükümlerle kaldırılmakta, seçim güvenliğinin riske atılması söz konusu olmaktadır. İlgili cümlelerin metinden çıkarılması kesinlikle şarttır.

Madde 11: Maddenin 4'üncü fıkrası, “kurul merkez ve taşra teşkilatının giderleri ile her türlü seçim giderleri, 298 sayılı Kanununun 181'inci maddesi uyarınca karşılanır” hükmünü ihdas etmektedir. 298 sayılı Kanununun 181'inci maddesi şöyle demektedir:

“Yüksek Seçim Kurulu ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü giderleri ile her türlü seçim işleri giderleri genel bütçeden ödenir. Bunun için gerekli ödenek Adalet Bakanlığı Bütçesi içindeki ayrı bir programda gösterilir.

Bu ödeneğin harcanmasında, birinci derecede ita amiri, Yüksek Seçim Kurulu Başkanındır. Başkan, yetkilerinin bir kısmını Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir, Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir.

Seçim işleri için mahallerinde yapılması gereken her türlü harcamaların ita amiri il ve ilçe seçim kurulları başkanlarıdır.”

Görüldüğü üzere teklifte öngörülen düzenleme, Kurulu, bütçe bakımından Adalet Bakanlığı'na bağlı bırakılmaktadır. Oysa böylesine önemli ve ülke geleceğinin belirlenmesinde etkili bir kurulun bağımsız olması, bağımsızlığını sağlayabilmesi için bütçesinin de ayrı olması gerekmektedir. Ancak bu yolla siyasi iktidarın ve siyasetin vesayetinden kurtulma mümkündür. Yeni bir kuruluş yasası yapılıyorken, bu konunun da düzenlenmesi gerekirdi.

Madde 12: İlgili yasa teklifi bir teşkilat kurma amacına yöneliktir. Dolayısıyla farklı konuları ve ilgisiz mevzuatı düzenleyen hükümlerin bu teklifte yapılması doğru değildir. Oysa ilgili maddenin 4'üncü, 5'inci ve 6'ncı fıkraları 298 sayılı yasada değişiklik öngörmekteydi. Üstelik bu değişiklikler seçim güvenliğini açık biçimde riske edecek nitelikteydi. Bu nedenle, sandık kurullarında görev alacaklar ve müşahitler konusunda değişiklik yapılmasını öngören hükümlerin yanlışlığı tarafımızdan yasa görüşmeleri başlamadan, başladıktan sonra gerek Anayasa Komisyonu gerekse alt komisyon çalışmalarında sıklıkla dile getirilmiş, sonucunda bu üç fıkra madde metninden çıkarılarak olumlu bir gelişme sağlanmıştır. Ancak, müşahitliği fiilen etkisizleştiren, siyasi partilere sandık kurulu başkanı önerme yetkisini kaldırmasını

amaçlayan bu düzenlemelerin başka bir zaman ve ortamda tekrar gündeme getirilmesi de doğru olmayacaktır.

Geçici Madde 1: İlgili maddenin 3’üncü fıkrasının 2’nci cümlesinde geçen “Başkan” ibaresi “Kurul” olarak değiştirilmeli ve Başkanın tek başına atamada yetkili kılınması, Kurula devredilerek “**tek adamlık**” yerine “**ortak aklın**” egemen olması sağlanmalıdır.

Maddenin 6’ncı fıkrası ise madde metninden çıkarılmalıdır. Çünkü; bu maddede teklif doğrultusunda yapılacak bir düzenleme Kurula açıktan atama yapabilme, başka bir ifadeyle yaklaşık 12 yıldır görevde yükselme sınavının açılmadığı YSK’nın mevcut personelinin saf dışı bırakılabileceği anlamını taşımaktaydı. Oysa mevcut personelin yıllar içinde seçimlerde kazandığı tecrübe, tek seferde ve kolaylıkla harcanmamalı, liyakat esasına göre, öncelikle kurum personelinin değerlendirilmesi sağlanmalıdır. Aynı zamanda bu tecrübenin yok sayılması, kurum hafızasına darbe niteliğinde bir değişime neden olacaktır. Gerek alt gerekse Anayasa Komisyonu’nda bu konuda uyarılarımızı özellikle ve ısrarla belirttikten sonra, ilgili fıkra da açıktan atamayı sınırlayacak ve öncelikle görevde yükselme sınavıyla kurum personelinin değerlendirileceği bir düzenleme yapılması kararlaştırılmışsa da düzenleme bizce yeterli değildir. Fıkra, madde metninden tamamen çıkarılmalıdır.

8’inci fıkra da talep ettiğimiz değişiklikle seçim müdür ve müdür yardımcılarının 6 yıllık görev sürelerinin kanun yürürlüğe girdiği tarihte başlaması öngörülmüş, bu yolla mevcut seçim müdür ve yardımcılarının rotasyonla baskı altında tutulmaması amaçlanmıştır. Unutulmasın ki teşkilat yasası yapma amacıyla teşkilatta bir değişim ve tasfiye düzenlemesi yapmak ayrı şeylerdir. Mevcut durumda seçim müdürlüklerinden yaklaşık 165 kadronun 10 yıldan fazla süredir boş olduğu bilinmektedir. Başka bir ifadeyle kurum içinde bu süreçte hiçbir sınav açılmamış, hiçbir atama yapılmamıştır. Yani mevcut seçim müdürlerinin çoğu da altı yılın üzerinde görevde demektir. Eğer bu altı yıllık sınır, teklifin öngördüğü biçimde yasalarsa yaklaşık 450 seçim müdürü rotasyona tabi tutulacaktır. Bu kişilerin önemli bir kısmı ise istemeden de olsa mecburen emekliliğini talep edecek ve böylelikle sistemli bir tasfiye süreci başlayacaktır. Görüleceği üzere, kurum hafızası da bu biçimde tasfiye edilecektir. Seçimlerin yazılı olmayan ve uygulamada olgunlaşmış kuralları vardır. Bu tasfiye ile yazılı olmayan kurallar konusunda bilgisi az, deneyimsiz kişilerin seçim müdürü olması olasılığı doğmuş olacaktır ki seçimlere şaibe bulaşma riski, hatalı sonuçlar çıkma endişesi artacaktır.

Bu bağlamda; yasa teklifinde kimi iyileştirici değişiklikler yapılsa ve özellikle vurguladığımız seçim güvenliğini riske edici hükümler çıkarılsa da ciddi eksiklikler bulunmaktadır. Anayasanın 67’nci maddesinde “seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.” hükmü yer almaktadır. Ülkemizin demokrasisi ve geleceğini doğrudan etkileyecek bir kurulun teşkilat yasası hazırlanırken daha hassas davranılması gerektiği kesindir. YSK’yı işlevsel, demokratik hukuk devleti ilkelerine uygun çerçevede bir yasaya kavuşturmak esas olmalıdır. YSK’nın müstakil bir yasanın olmasını savunmakla birlikte, buradaki amaç, seçimlerin bağımsız bir biçimde, siyasi erkin etkisi altında kalmadan yapılmasını yaşama geçirecek en doğru yasanın yapılmasıdır. Bu nedenle yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle teklife muhalifiz. *28.11.2017 Saat:19:00*

Saygılarımızla.

Bülent Tezcan

Aydın

Uğur Bayraktutan

Artvin

Muharrem Erkek

Çanakkale

Akın Üstündağ

Muğla

Murat Emir

Ankara

MUHALEFET ŞERHİ

21/11/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali olarak Adalet Komisyonuna, esas olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/1929 esas numaralı “Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi”, komisyonumuzun 24/11/2017 tarihli toplantısında görüşülmeye başlanmış ve 27/11/2017 tarihli toplantısı sonunda görüşmeler tamamlanmıştır.

Çağdaş demokrasilerin olmazsa olmazlarından birisi ve yurttaşların gerek ülke yönetimine, gerekse yerel yönetimlere katılımının, yönetimde söz sahibi olmasının önemli bir kanalı da demokratik, şeffaf ve güvenilir seçimlerdir. Elbette seçimlerin halk iradesini, yurttaş iradesini en doğru biçimde yansıtacak özgür, demokratik ve şeffaf koşullarda gerçekleştirilmesi kadar, güvenilir usul ve yöntemlerle gerçekleştirilmesi de demokratik siyaset bakımından hayati niteliktedir. Olağanüstü Hal altında gerçekleşen son referandumda görüldüğü gibi, usul ve yöntemlerdeki sakatlıklar, seçimi bir bütün olarak zan altında bırakabilmektedir.

Anayasa Komisyonu olarak bu dönem, yasama dokunulmazlıkları, 16 Nisan Anayasa Değişikliği, Meclis İçtüzük Değişikliği ve son olarak görüştüğümüz Yüksek Seçim Kurulu Teşkilat Yasası gibi önemli muhtevalara sahip ve sonuçları bakımından son derece ciddi etkiler yaratacak düzenlemeleri ele aldık, alıyoruz. Tabii her yasal düzenlemeye ilişkin gerek komisyon aşamasında, gerekse genel kurul aşamasında dile getirdiğimiz bir gerçeklik var. Ve bu gerçeklik Anayasa Komisyonu gündemine gelen konular bağlamında çok daha çarpıcı niteliktedir.

Şunun altını çizmek ve kabul etmek durumundayız ki, maalesef bu çok önemli yasal düzenlemeleri bir yılı aşkın süredir devam ettirilen OHAL koşullarında yapıyor olmamız, ülke demokrasimiz bakımından önemli bir problemdir. Yine bu parlamentonun üçüncü büyük siyasi partisi olan HDP'nin eş genel başkanları sayın Selahattin Demirtaş ve Sayın Figen Yüksekdağ, grup başkanvekilleri sayın İdris Baluken ve sayın Çağlar Demirel' ile birlikte 9 seçilmiş milletvekilinin, CHP milletvekilini de ekleyecek olursak 10 milletvekilinin cezaevinde tutulduğu bir süreçte bu denli önemli düzenlemelerin yapılması yine ülke

demokrasimiz bakımından önemli bir kayıp, seçmen iradesinin itibarsızlaştırılması bakımından ise büyük bir ayıptır.

Seçmen iradesinin ülke yönetimine yansımada bir yüksek yargı organı ve hakem kurul niteliği olan YSK'nın müstakil bir teşkilat yarasının bugüne değin yapılmamış olması büyük bir eksiklik olmakla birlikte, bu kanun teklifiyle bu eksikliğin bir ölçüde gideriliyor olmasını olumlu ve yerinde bir düzenleme olarak değerlendiriyoruz.

Komisyonomuza geldiği haliyle, söz konusu kanun teklifinde yer alan ve aslında kanun yapım tekniğine aykırı, ama daha önemlisi, siyasi partilerin, dolayısıyla halkın seçim süreçlerini denetleyebilmeleri bakımından son derece önemli iki noktada, "**sandık kurulu başkanlığı ve müşahitlik**" uygulamalarına yönelik kısıtlayıcı ve engelleyici düzenlemelerin alt komisyon çalışmaları sürecinde tüm partilerin mutabakatıyla kanun teklifi metninden çıkarılması yönünde bir görüş çıkmasını ve bunun asıl komisyon görüşmelerinde kabul görmüş olmasında önemli ve yerinde bir karar olarak görüyoruz.

YSK'nın son geçtiğimiz 16 Nisan Halk Oylaması'na ilişkin, henüz oy sayım süreci devam ederken vermiş olduğu; kanuna aykırı ve sonuçları itibariyle de şaibeleri arttıran, seçimlere olan güveni sarsan ve gayrimeşruluk tartışmaları yaratan kararı, aradan on yıllar geçse de unutulmayacak ve aynı zamanda bir yüksek yargı organı ve hakem kurul olarak YSK hanesine eksi kaydedilen bir karar olma niteliğini kaybetmeyecektir.

Maddelere Dair Değerlendirmemiz

3'üncü madde;

Teklifin ilk halinde; 3. Madde, "Kurulun Bağımsızlığı" başlığı altında şu ifadelerle tanımlamıştır: "**Kurul görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurula emir ve talimat veremez**".

Komisyon görüşmeleri sürecinde 3'üncü maddeye dair vermiş olduğumuz değişiklik önergesinde; "ülke demokrasisini son derece yakından ilgilendiren seçim gibi bir süreci yöneten bir üst kurulun son derece bağımsız bir karar verme mekanizmasına sahip olması gerektiği fikrine aynen katıldığımızı, ancak kurulun bağımsız olduğu kadar, **tarafsız** da olması gerektiğinin madde metninde yer alması gerektiğini önemle vurguladık.

Zira, farklı siyasi partilerin eşit haklar ile girdikleri seçimlerde hem seçim iş ve işlemlerinin yürütücüsü hem de hakemi niteliğinde olan Yüksek Seçim Kurulunun tarafsızlığının açık ve net bir şekilde kanun metninde belirtilmesinin önemli bir nokta

olduğunu da belirttik. Bu konuda vermiş olduğumuz önerge komisyonda kabul gördü ve kurulun “tarafsız” olmasına ilişkin ibare madde metnine oy birliği ile eklendi.

4 üncü madde;

Yüksek Seçim Kurulu'nun seçimlere ilişkin mevcut toplantı ve karar süreçlerinde, oy hakkı bulunmamakla birlikte, siyasi partilerin resmi temsilcileri de gözlemci temsilci statüsüyle toplantılara katılmakta ve özellikle seçim süreçlerinde yerellerden gelen çeşitli itirazların değerlendirildiği ve karara bağlandığı toplantılarda fikir beyan edebilmekte ve bu bağlamda önemli fikri katkılarda bulunmaktadır. Bu bağlamda, Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevlerine dair müstakil bir teşkilat yasası yapılırken, kanun teklifinde siyasi parti temsilcilerine dair hiçbir hükmün yer almamasını teklifin önemli bir eksikliği olarak değerlendiriyoruz. Buna ilişkin komisyon görüşmelerinde verdiğimiz önerge iktidar partisince kabul edilmemiştir. Bu bağlamda, yeni oluşturulan müstakil bir YSK teşkilat yasasında siyasi partilerce görevlendirilen temsilcilerin rol ve görevlerinin açık ve net bir şekilde yasa metninde belirtilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

5 inci madde

Bu maddeye ilişkin olarak, Anayasanın 79'uncu maddesinin ikinci fıkrasında; **“Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.”** ibaresi yer almaktadır. Buna karşın kanun teklifinin ilk halinde 5'inci maddede **“Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.”** biçiminde bir ibare yer alıyordu.

Anayasa'da yer alan amir hükümde ayrıca bir “kanun yoluna başvurulamaz” biçiminde fazladan bir ibare bulunmuyorken, teklifte buna yer verilmesi, kanun tekniğine aykırı bir durumdu.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu duruma ilişkin vermiş olduğumuz önerge komisyonca kabul görmüş ve bu çelişki ortadan kaldırılmıştır.

6'ncı madde;

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümlerine Dair Kanununun 11'inci maddesinde; YSK bünyesinde görev yapacak **daire başkanlarının ve şube müdürlerinin başkanın teklifi üzerine kurulca atanacağı** hükmü yer almaktadır.

Kanun teklifinin 6'ncı maddesinde ise; kurulun yetkisi olan üst düzey personeli atama yetkisi sadece başkana verilmektedir.

Komisyon görüşmelerinde bu maddeye ilişkin vermiş olduğumuz önergede; YSK merkez teşkilatının üst düzey yöneticilerinin bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da başkanın teklifi üzerine kurul kararı ile atanması gerektiğini, böylelikle üst düzey personel atamasının kurul başkanı tekelden çıkarılmasının, kurulun da bu atamalarda söz ve yetki sahibi olmasının, daha demokratik bir atama mekanizmasına yol açacağını vurguladık. Buna bağlı olarak, yine kanun teklifinin bu konuda Kurul Başkanına yetki veren **8. Maddenin (c) bendinin de** buna uygun olarak düzenlenmesi gerektiğini belirttik. Ancak bu önergemiz komisyon çoğunluğunu oluşturan iktidar partisince reddedildi ve komisyon başkanına olağanüstü atama yetkileri veren bu madde, kabul edemeyeceğimiz mevcut biçimiyle korundu.

7'nci madde;

Kanun teklifiyle, YSK taşra teşkilatında "İlçe Seçim Müdürlükleri" adıyla yeni bir birim oluşturma konusunda bir düzenleme görmekteyiz. İlçe Seçim Müdürlükleri, adı üzerinde her ilçede kurulması düşünülen birimleri ifade etmektedir.

Seçimlere ilişkin iş ve işlemlerin daha sağlıklı yürütülebilmesi, ilçe seçim kurullarının işlerini kolaylaştıran ve dolayısıyla seçmen iradesinin sandığa yansımaya dair bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor oluşuyla önemli buluyoruz bu düzenlemeyi.

Buna karşın, kanun teklifinin 7'inci maddesinin 3'üncü bendinde, Kurulun; **"gerekli gördüğü illerde il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlükleri kurabileceğine"** dair bir hüküm bulunmaktadır. Bu muğlak ifade biçimi, öncelikle yasa yapım tekniğine aykırılık teşkil etmektedir. Hepimiz biliyoruz ki, yasa maddeleri açık, net, hiçbir karmaşaya ve keyfi uygulamaya yol açmayacak şekilde yazılmalıdır. Dolayısıyla burada yer alan **"Gerekli görülen"** ibaresindeki gereklilik koşullarının, şartlarının net bir şekilde yazılması elzemdir.

Neye göre, hangi şartlarda, il seçim müdürlükleri kurulabileceği, neden bazı illerde seçim müdürlüğünün kurulacağı veya neden diğer illerde kurulamayacağı bu haliyle son derece belirsizdir. Eğer nüfus yoğunluğuna bağlı oluşacak iş yükü dikkate alınarak il seçim kuruluna bağlı olarak bazı illerde seçim müdürlüklerinin kurulması düşünülecekse, bu müdürlüklerin örneğin büyükşehir statüsündeki illerde kurulabilmesine ilişkin bir ibare madde

metnine eklenebilir ve böylelikle yasa maddesindeki belirsizlik sorunu da çözülmüş olur biçiminde düşünmekteyiz. Madde bu haliyle keyfi ve öngörülemez uygulamalara kapı aralayacak riskler barındırmaktadır.

8 inci madde;

298 sayılı Seçimler Temel Hükümlerine Dair Kanununun 11'inci maddesinde; YSK bünyesinde görev yapacak daire başkanlarının ve şube müdürlerinin başkanın teklifi üzerine kurulca atanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanun teklifinde yukarıda 6'ncı maddeye ilişkin şerhimizde de belirttiğimiz üzere; kurulun yetkisi olan üst düzey görevlileri atama yetkisi sadece başkana verilmektedir. Üst düzey personelin başkanın önerisiyle kurul tarafından atanmasının daha doğru ve daha demokratik olacağı aşıkardır. Dolayısıyla madde metninde yer alan ifadenin "Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanları ve şube müdürleri dışındaki diğer personeli atamak" biçiminde değiştirilmesi gerektiğini komisyon aşamasında vermiş olduğumuz önerelerde de belirttik, ancak komisyon çoğunluğunu elinde bulunduran AKP'li üyeler bu önergemizi reddetti. Madde metninin bu haliyle, kurul başkanına verdiği olağanüstü atama yetkisini kabul etmemiz mümkün değildir.

10uncu madde;

Kanun teklifininin 10'uncu maddesinde temelden itiraz ettiğimiz iki nokta bulunuyor.

Bunlardan birincisi, üç ve beşinci bentlerde yer alan; personel alımında "sözlü sınav uygulaması"na ilişkindir. Öncelikle, devlet memurluğu gibi tüm yurttaşlarımızı kapsayan bir görevlendirme alanında, Anayasada da önemli ilkelerden birisi olan "eşitlik ve liyakat" ilkeleri, yazılı sınavın yanında getirilen "sözlü sınav" uygulamasıyla ihlal edilmektedir. Sözlü sınav denilen uygulamanın neredeyse hiçbir makul ölçütünün bulunmadığını, personel alımlarında keyfiligi arttırdığı kamuoyunca bilinen bir gerçek.

Maalesef kadrolaşmanın, kayırmacılığın ve amiyane tabirle torpilin adı günümüzde "sözlü sınav" olmuştur. Devlet memurluğuna personel alımlarında sözlü sınav uygulaması, yurttaşın devlete ve hakka hukuka olan güvenini daha da zedelemekten başka bir işe yaramamaktadır. Dolayısıyla bu antidemokratik, şeffaf olmayan ve şائبeli uygulamanın

tümüyle ortadan kaldırılması şarttır. Bunun yerine, daha makul ve şeffaf personel alım usulleri benimsenmelidir. Yazılı sınavdan yüksek puan almış bir yurttaşın, kendisinden daha düşük bir puan almış birisinin “kamuoyuna kapalı, şeffaflıktan uzak bir yöntemle uygulanan sözlü sınavla” göreve getirilmesi, çalışkan ve dürüst personel adayları bakımından onur kırıcıdır. Bu uygulama evrensel hukuka ve anayasaya zaten aykırıdır.

Diğer taraftan, YSK bünyesine sözlü sınavla alınacağı hükme bağlanan personel, halk iradesinin, yurttaş iradesinin ülke yönetimine yansımaları bağlamında son derece kritik bir görevi ifa edecektir. Dolayısıyla son derece şeffaf ve güvenilir mekanizmalarla işleme gereken bir kurumda görev yapacak personelin atanması sürecinde kadrolaşmayı, kayırmacılığı meşrulaştıran sözlü sınav uygulaması kesinlikle kabul edilemez, meşru değildir, hukuka da aykırıdır. Diğer taraftan hangi öğeleri içerdiği bilinmeyen, kamuoyuna kapalı ve keyfi bir atama usulü sözlü sınavla işe başlayan personelin görevini ifa ederken objektif, bağımsız ve tarafsız olacağına dair makul hiçbir önerme ileri sürülemez. Sözlü sınavla atanan personel, kendisini atayan kişi ve makamlara karşı bir vefa borcu duygusuyla hareket edecek ve yerine getirdiği iş ve işlemlerde meslek ahlakının gerektirdiği ilkelerden tavizler verebilecektir. Bu gerekçelerle genel olarak sözlü sınav uygulamasına, özelden ise YSK bünyesinde görevlendirilecek personelin bu yöntemle atanmasına temelden karşı olduğumuz bilinmelidir.

Teklifin 10’uncu maddesinde itiraz ettiğimiz bir diğer düzenleme ise, 7’nci bentte yer alan, taşra personelinin altı yılda bir rotasyonunu düzenleyen hükümdür. Bildiğimiz gibi sürekli rotasyon uygulaması, kamu personeli açısından kabul edilmeyen, kişinin özel hayatını zedeleyen, aile bütünlüğünü bozan, yaşamını temelden sarsan bir düzenleme olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle bu düzenlemenin madde metninden çıkarılması veya buna ilişkin YSK taşra personelinin yer değiştirmesine ilişkin hazırlanacak makul bir yönetmeliğin esaslarının demokratik bir biçimde müzakere etmek gerektiğini düşünmekteyiz.

Geçici Madde – 1;

Personel alımında “sözlü sınav” uygulamasına ilişkin daha önce dile getirdiğimiz görüşler bağlamında bu maddenin 6’ncı bendinde yer alan “sözlü sınav” ibaresini de kabul etmiyor ve madde metninden çıkarılması gerektiğini savunuyoruz.

Geçici maddenin 6’ncı bendinde ayrıca itiraz ettiğimiz husus; YSK başkanına tanınan ve hiçbir makul açıklama getirilmeyen atama yetkisidir ki, bunu kabul etmek mümkün değildir. Son derece keyfi bir personel atama yöntemi yürürlüğe konulmakta ve YSK içerisinde tarafsızlık ilkesini yerle bir edecek partizanca yaklaşımlara kapı aralanmaktadır.

Tüm bu gerekçelerle, **2/1929 Esas Numaralı Yüksek Seçim Kurulunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi’ne İlişkin Anayasa Komisyonu Raporuna muhalefet ediyoruz. 28/11/2017 Saat=17:00**

Erol Dora
Mardin

Meral Danış Beştas
Adana

Mithat Sancar
Mardin

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ELİTAŞ'IN TEKLİFİ
YÜKSEK SEÇİM KURULUNUN TEŞKİLAT
VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2-(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Başkan: Yüksek Seçim Kurulu Başkanını,
- b) Başkanvekili: Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekilini,
- c) Kurul: Yüksek Seçim Kurulunu,
- ç) Üye: Yüksek Seçim Kurulu üyesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurulun Bağımsızlığı, Oluşumu ve Görevleri
Kurulun bağımsızlığı

MADDE 3- (1) Kurul görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurula emir ve talimat veremez.

Kurulun oluşumu

MADDE 4- (1) Kurul, yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayılarının salt çoğunluğuyla seçilir.

(2) Üyelerin görev süresi altı yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

(3) Başkan ve Başkanvekili, Kurul üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla seçilir.

(4) Başkan ve Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye belirlenir. Başkan ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

YÜKSEK SEÇİM KURULUNUN TEŞKİLAT
VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, Yüksek Seçim Kurulunun kuruluşu, teşkilatı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Başkan: Yüksek Seçim Kurulu Başkanını,
- b) Başkanvekili: Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekilini,
- c) Kurul: Yüksek Seçim Kurulunu,
- ç) Üye: Yüksek Seçim Kurulu üyesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurulun Bağımsızlığı, Oluşumu ve Görevleri
Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı

MADDE 3- (1) Kurul, görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken bağımsız ve tarafsızdır. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi Kurula emir ve talimat veremez.

Kurulun oluşumu

MADDE 4- (1) Kurul, yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayılarının salt çoğunluğuyla seçilir.

(2) Üyelerin görev süresi altı yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir.

(3) Başkan ve Başkanvekili, Kurul üyeleri arasından gizli oyla ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla seçilir.

(4) Başkan ve Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye belirlenir. Başkan ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(5) Kurulun görev süresi biten üyeleri yerine, yenilerinin belirlenmesi için üç yılda bir ocak ayının ikinci yarısında seçim yapılır ve üyelerin görev süresi, seçilme tarihlerine bakılmaksızın bu ayın son gününden itibaren hesaplanır. Yeni üyelerin tamamının seçilmelerine kadar eski üyeler görevlerine devam ederler. Her yenileme seçiminden sonra dördüncü fıkrada öngörülen usule göre yedek üyeler belirlenir.

(6) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmadan bu görevlerini bırakmaları halinde, tüm üyelerin katılımıyla bu görevler için seçim yapılır. Başkan veya Başkanvekilliğinden ayrılan üye, bu göreve yeni seçilen üyenin yerini alır.

(7) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmış olması durumunda önce üye seçimi yapılır. Seçilen yeni üyenin de katılımıyla Başkan veya Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, bu seçimin sonucuna ve altıncı fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen esasa göre yeni üyenin yeri belirlenir.

(8) Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple üyeliklerinin sona ermesi halinde, bu üyelerin yerine yeni üye seçimi yapılır.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralar uyarınca yeni seçilen üye, yerine seçildiği Başkan, Başkanvekili veya üyenin görev süresini tamamlar.

(10) Başkan ve Başkanvekili görevleri süresince, üyeler ise ihtiyaç duyulması halinde Kurulca belirlenen süre zarfında kurumlarından izinli sayılırlar. Ancak kurumlarındaki aylık, ödenek ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer özlük haklarından aynen yararlanmaya devam ederler.

Karar verme usulü

MADDE 5- (1) Kurul, kararlarını salt çoğunlukla verir; oyların eşitliği halinde Başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.

(2) Kurul kararları aleyhine başka hiçbir mercie ve kanun yoluna başvurulamaz.

(3) Kurulun nihai kararları ile prensip kararları Resmî Gazete'de, en kısa zamanda yayımlanır.

(5) Kurulun görev süresi biten üyeleri yerine, yenilerinin belirlenmesi için üç yılda bir ocak ayının ikinci yarısında seçim yapılır ve üyelerin görev süresi, seçilme tarihlerine bakılmaksızın bu ayın son gününden itibaren hesaplanır. Yeni üyelerin tamamının seçilmelerine kadar eski üyeler görevlerine devam ederler. Her yenileme seçiminden sonra dördüncü fıkrada öngörülen usule göre yedek üyeler belirlenir.

(6) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmadan görevlerini bırakmaları hâlinde, bu görevler için seçim yapılır. Başkan veya Başkanvekilliğinden ayrılan üye, bu göreve yeni seçilen üyenin yerini alır.

(7) Başkan veya Başkanvekilinin Kurul üyeliğinden ayrılmış olması durumunda önce üye seçimi yapılır. Seçilen yeni üyenin de katılımıyla Başkan veya Başkanvekili seçimi yapıldıktan sonra, bu seçimin sonucuna ve altıncı fıkranın ikinci cümlesinde belirtilen esasa göre yeni üyenin yeri belirlenir.

(8) Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple üyeliklerinin sona ermesi hâlinde, bu üyelerin yerine yeni üye seçimi yapılır.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralar uyarınca yeni seçilen üye, yerine seçildiği Başkan, Başkanvekili veya üyenin görev süresini tamamlar.

(10) Başkan ve Başkanvekili, görevleri süresince; üyeler ise ihtiyaç duyulması hâlinde Kurulca belirlenen süre zarfında kurumlarından izinli sayılırlar. Ancak kurumlarındaki aylık, ödenek ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer özlük haklarından aynen yararlanmaya devam ederler.

Karar verme usulü

MADDE 5- (1) Kurul, kararlarını salt çoğunlukla verir. Oyların eşitliği hâlinde Başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.

(2) Kurulun nihai kararları ile prensip kararları, en kısa zamanda Resmî Gazete'de yayımlanır.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

Kurulun görevleri

MADDE 6- (1) Kurulun görevleri şunlardır:

a) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar,

seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün işlemleri yapmak ve yaptırmak, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları incelemek ve kesin olarak karara bağlamak.

b) Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etmek ve seçilen Cumhurbaşkanı adına seçildiğine dair tutanak düzenlemek.

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etmek.

ç) Seçmen kütüğünün oluşturulması, güncellenmesi, yönetilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

d) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin konular ile görev, yetki ve sorumluluk alanına giren hususlarda prensip kararları almak ve diğer düzenlemeleri yapmak.

e) Seçim sürecinde, seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla, radyo ve televizyonlarda zorunlu yayın kapsamında yayınlanmak üzere tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Seçmen kütüğünün önemi ve düzenleme yöntemleri ile seçmenlerin görev ve sorumlulukları hakkında tanıtım programlarıyla vatandaşları bilgilendirmek.

g) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ğ) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 6- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğüyle ilgili bütün işlemleri yapmak veya yaptırmak, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları incelemek ve kesin olarak karara bağlamak.

(b) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etmek.

(c) Cumhurbaşkanı seçimi tutanaklarını kabul etmek ve seçilen Cumhurbaşkanı adına seçildiğine dair tutanak düzenlemek.

ç) Seçmen kütüğünün oluşturulması, güncellenmesi, yönetilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek.

d) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin konular ile görev, yetki ve sorumluluk alanına giren hususlarda prensip kararları almak ve diğer düzenlemeleri yapmak.

e) Seçim sürecinde, seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla, radyo ve televizyonlarda zorunlu yayın kapsamında yayınlanmak üzere tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

f) Seçmen kütüğünün önemi ve düzenleme yöntemleri ile seçmenlerin görev ve sorumlulukları hakkında tanıtım programlarıyla vatandaşları bilgilendirmek.

g) Engelli seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak her türlü tedbiri almak.

ğ) Yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanmalarını kolaylaştıracak tedbirleri almak.

h) Görev alanıyla ilgili konularda yurt içinde ve yurt dışında bulunan kuruluşlarla iş birliği yapmak.

ı) Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Teşkilat ve Personel

Teşkilat

MADDE 7- (1) Kurul, merkez ve taşra teşkilatından oluşur.

(2) Merkez teşkilatı; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Özel Kalem Müdürlüğünden oluşur.

(3) Taşra teşkilatı; ilçe ve yurt dışı ilçe seçim kurullarına bağlı seçim müdürlüklerinden oluşur. Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.

Başkan

MADDE 8- (1) Başkan, Kurulun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurul çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(2) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurulun toplantı gündemini belirlemek ve Kurul toplantılarına başkanlık etmek.

b) Kurul kararlarının yerine getirilmesini sağlamak.

c) Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.

ç) Kurulun görev alanına giren konularda yapılacak düzenlemelerin hazırlanması amacıyla gerektiğinde komisyon kurulmasını Kurula teklif etmek.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Başkan, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilir.

(4) Başkana yokluğunda Başkanvekili, onun da yokluğunda en yaşlı üye vekalet eder.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Teşkilat ve Personel

Teşkilat

MADDE 7- (1) Kurul teşkilatı, merkez ve taşra birimlerinden oluşur.

(2) Merkez teşkilatı; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Özel Kalem Müdürlüğünden oluşur.

(3) Taşra teşkilatı; ilçe ve yurt dışı ilçe seçim kurullarına bağlı seçim müdürlüklerinden oluşur. Kurul, gerekli görülen illerde, il seçim kuruluna bağlı seçim müdürlüğü kurabilir.

Başkan

MADDE 8- (1) Başkan, Kurulun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurul çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(2) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurulun toplantı gündemini belirlemek ve Kurul toplantılarına başkanlık etmek.

b) Kurul kararlarının yerine getirilmesini sağlamak.

c) Genel müdür, genel müdür yardımcısı ve daire başkanları ile diğer personeli atamak.

ç) Kurulun görev alanına giren konularda yapılacak düzenlemelerin hazırlanması amacıyla gerektiğinde komisyon kurulmasını Kurula teklif etmek.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Başkan, yetkilerinden bir kısmını yazılı olarak Başkanvekiline devredebilir.

(4) Başkana, yokluğunda Başkanvekili, onun da yokluğunda en yaşlı üye vekâlet eder.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 9- (1) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Seçmen kütüğünü oluşturmak ve güncellemek.

b) Seçmen kütüğünün oluşturulması ve güncel tutulması için ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri tüm kamu kurum ve kuruluşlarından temin etmek.

c) Seçmenleri eksiksiz belirlemek ve mükerrer seçmen kaydını önlemek.

ç) Seçmenin kolay, hızlı, doğru oy vermesini sağlamak.

d) Mükerrer oy kullanan seçmenleri tespit etmek.

e) Seçimin çabuk sonuçlanmasını sağlayacak tedbirleri almak.

f) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

g) Kurulun bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

ğ) Kurulun bilişim sisteminin işletimi ve bakımını yapmak ve yaptırmak, teknolojik yenilikler doğrultusunda geliştirilmesine yönelik politika ve ilkeleri belirlemek.

h) Bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gerekli önlemleri almak.

ı) Kurulca belirlenecek ilkeler doğrultusunda ihtiyaç duyulan yıllık programları hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak.

i) Kurulca belirlenen ilke ve yöntemler çerçevesinde belirli aralıklarla seçmen kütüğünü denetlemek.

j) Seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

k) Seçime yönelik eğitim faaliyetlerini planlamak ve yürütmek.

l) Kurulca onaylanan programa uygun olarak, üç aylık raporlarla çalışmalarını Kurula sunmak.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 9- (1) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Seçmen kütüğünü oluşturmak ve güncellemek.

b) Seçmen kütüğünün oluşturulması ve güncel tutulması için ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri tüm kamu kurum ve kuruluşlarından temin etmek.

c) Seçmenleri eksiksiz belirlemek ve mükerrer seçmen kaydını önlemek.

ç) Seçmenin kolay, doğru ve hızlı oy vermesini sağlamak.

d) Mükerrer oy kullanan seçmenleri tespit etmek.

e) Seçimin çabuk sonuçlanmasını sağlayacak tedbirleri almak.

f) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

g) Kurulun bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

ğ) Kurulun bilişim sisteminin işletimi ve bakımını yapmak veya yaptırmak, teknolojik yenilikler doğrultusunda geliştirilmesine yönelik politika ve ilkeleri belirlemek.

h) Bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunda gerekli önlemleri almak.

ı) Kurulca belirlenecek ilkeler doğrultusunda ihtiyaç duyulan yıllık programları hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak.

i) Kurulca belirlenen ilke ve yöntemler çerçevesinde belirli aralıklarla seçmen kütüğünü denetlemek.

j) Seçmenlerin hak ve yükümlülükleri ile seçim iş ve işlemlerinin anlatılması amacıyla tanıtım programları hazırlamak veya hazırlatmak.

k) Seçime yönelik eğitim faaliyetlerini planlamak ve yürütmek.

l) Kurulca onaylanan programa uygun olarak, üç aylık raporlarla çalışmalarını Kurula sunmak.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

m) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yurt içi ve yurt dışı seçim iş ve işlemlerine ilişkin hazırlıkları yapmak ve seçim çalışmalarını yürütmek.

b) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

c) Kurulun yazışmalarını yapmak.

ç) Seçim araç ve gereçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

e) Taşınır ve taşınmazlara ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

f) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

g) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ğ) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Personelin atama, nakil, performans, terfi, disiplin, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

b) Personelin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

c) Kurulun personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

ç) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

m) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Seçim Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Yurt içi ve yurt dışı seçim iş ve işlemlerine ilişkin hazırlıkları yapmak ve seçim çalışmalarını yürütmek.

b) Kurul kararlarının gereklerini yerine getirmek.

c) Kurulun yazışmalarını yapmak.

ç) Seçim araç ve gereçlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama ve satın alma işlerini yürütmek; temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.

e) Taşınır ve taşınmazlara ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.

f) Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

g) Sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ğ) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) Personelin atama, nakil, performans, terfi, disiplin, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.

b) Personelin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

c) Kurulun personel politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak.

ç) Kanunlarda gösterilen veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

(4) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesinde ve diğer mevzuatla mali hizmetleri yürüten birimlere verilen görevleri yapmak.

b) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Personele ilişkin hükümler

MADDE 10- (1) Kurul personeli, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbidir.

(2) Kurul merkez teşkilatında, 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde seçim uzmanı ve seçim uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

(3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(4) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığına atanacaklarda, hukuk fakültesi veya siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

(5) Kurul kadrolarına ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikte belirlenen puan türünde asgari puanı almış olanlar arasından, yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır. Sınava, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır.

(6) Kurulda görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personel, Başkanın teklifi üzerine, yılı

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(4) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 5018 sayılı Kanun ile 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesinde ve diğer mevzuatla mali hizmetleri yürüten birimlere verilen görevleri yapmak.

b) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Personele ilişkin hükümler

MADDE 10- (1) Kurul personeli, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir.

(2) Kurul merkez teşkilatında, 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde seçim uzmanı ve seçim uzman yardımcısı istihdam edilebilir.

(3) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, Kurul personeli arasında yapılacak veya yaptırılacak yazılı ve sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır.

(4) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığına atanacaklarda, hukuk fakültesi veya siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

(5) Kurul kadrolarına ilk defa atanacak diğer personel Kamu Personel Seçme Sınavında, yönetmelikte belirlenen puan türünde asgari puanı almış olanlar arasından, yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanır. Sınava, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır.

(6) Kurulda görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personel, Başkanın teklifi üzerine, yılı

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

merkezî yönetim bütçe kanunundaki atama izni sınırına tabi olmaksızın mükteseplerine uygun olarak Adalet Bakanlığınca, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilir.

(7) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamazlar; geçici görevde geçen süreler de dâhil aynı yerde altı yıldan fazla çalışamazlar. Ancak bu süreyi dolduranlar, ihtiyaç duyulması halinde Başkanın kararıyla en fazla bir yıl daha aynı yerde çalışabilirler.

(8) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının görev süreleri bölge esasına göre belirlenir. Bölgeler ile bu bölgelerde geçirilecek süreler, coğrafi şartlar ile sosyal ve ekonomik imkânlar dikkate alınarak Kurulca belirlenir.

(9) İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması halinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.

(10) Seçim kurulu başkanları kendilerine bağlı seçim müdürü ve diğer personelin disiplin amiridir.

(11) Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, Cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve iktisadi devlet teşekküllerindeki bütün memur, işçi ve hizmetlileri seçim iş ve işlemlerinde görevlendirebilir, bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

merkezî yönetim bütçe kanunundaki atama izni sınırına tabi olmaksızın mükteseplerine uygun olarak Adalet Bakanlığınca, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı kadrolarına atanabilir.

(7) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcıları, nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapamazlar; geçici görevde geçen süreler de dâhil aynı yerde altı yıldan fazla çalışamazlar. Ancak bu süreyi dolduranlar, ihtiyaç duyulması hâlinde Başkanın kararıyla en fazla bir yıl daha aynı yerde çalışabilirler.

(8) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılarının görev süreleri bölge esasına göre belirlenir. Bölgeler ile bu bölgelerde geçirilecek süreler, coğrafi şartlar ile sosyal ve ekonomik imkânlar dikkate alınarak Kurulca belirlenir.

(9) İlçe seçim kurulu başkanı, ihtiyaç duyulması hâlinde seçim müdürlüğünde görevli personelin, o yerdeki adalet hizmetlerinde kadrolarına uygun görevlerde geçici olarak çalıştırılmasına müsaade edebilir.

(10) Seçim kurulu başkanları kendilerine bağlı seçim müdürü ve diğer personelin disiplin amiridir. Kurul merkezinde, tüm personel için disiplin kurulu oluşturulur.

(11) Başkan ile il ve ilçe seçim kurulu başkanları, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde; hâkimler, Cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, asker kişiler, kolluk amir ve memurları hariç kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri ve iktisadi devlet teşekküllerindeki bütün memur, işçi ve hizmetlileri seçim iş ve işlemlerinde görevlendirebilir, bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yönetim, denetim ve giderler

MADDE 11- (1) İl ve ilçe seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca bu Kanun ile 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yönetilir.

(2) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca yılda en az bir defa denetlenir. Bu denetim, geçen bir yıllık işlemlere şamil olmak üzere her yıl ocak ayı içinde yapılır. Denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği seçim müdürlüklerinde saklanır, bir örneği de en geç o ayın sonuna kadar Kurul Başkanlığına gönderilir.

(3) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanları tarafından ve seçim iş ve işlemleri dışında Kurulun görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre adalet müfettişleri vasıtasıyla denetlenir.

(4) Kurul merkez ve taşra teşkilatının giderleri ile her türlü seçim giderleri, 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesi uyarınca karşılanır.

Değişiklik yapılan ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

MADDE 12- (1) 657 sayılı Kanunun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” Bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Adalet Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Adalet Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanlığına,” ibaresi,

b) 152 nci maddesinin “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendine “Savunma Sanayii Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanları,” ibaresi,

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetim, denetim ve giderler

MADDE 11- (1) İl ve ilçe seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca bu Kanun ile 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde yönetilir.

(2) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanlarınca yılda en az bir defa denetlenir. Bu denetim, geçen bir yıllık işlemlere şamil olmak üzere her yıl ocak ayı içinde yapılır. Denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği seçim müdürlüklerinde saklanır, bir örneği de en geç o ayın sonuna kadar Kurul Başkanlığına gönderilir.

(3) Seçim müdürlükleri, seçim kurulu başkanları tarafından ve seçim iş ve işlemleri dışında Kurulun görüşü alınmak suretiyle Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre adalet müfettişleri vasıtasıyla denetlenir.

(4) Kurul merkez ve taşra teşkilatının giderleri ile her türlü seçim giderleri, 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesi uyarınca karşılanır.

Değişiklik yapılan ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar

MADDE 12- (1) 657 sayılı Kanunun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” Bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendine “Adalet Uzman Yardımcıları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzman Yardımcıları,” ibaresi ve “Adalet Uzmanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanlığına,” ibaresi,

b) 152 nci maddesinin “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (ğ) bendine “Savunma Sanayii Uzmanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Seçim Uzmanları,” ibaresi,

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

c) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I - Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" Bölümünün (g) bendine "Adalet Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzmanları," ibaresi, eklenmiştir.

(2) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yüksek Seçim Kurulu," ibaresi eklenmiştir.

(3) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan "Danıştay Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Yüksek Seçim Kurulu Başkanı 1 Binek 5 Yıl"

(4) 298 sayılı Kanunun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 22- İlçe seçim kurulu başkanı, ilçede görev yapan ve sandık kurulu başkanlığına mani hali bulunmayan kamu görevlilerinin listesini yapar ve bu listeden sandık kurulu başkanlarını belirler.

Sandık kurulu başkanının göreve gelmemesi halinde, yerine kamu görevlisi olan üye, bu üyenin de bulunmaması durumunda en yaşlı üye başkanlık eder."

(5) 298 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve sekizinci fıkrasında yer alan "başkan ve" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

"Sandık kurulunun kalan bir asıl ve bir yedek üyesi ise, sandık kurulu başkanı olarak seçilenler hariç 22 nci madde gereğince düzenlenen listeden ad çekme suretiyle belirlenir."

(6) 298 sayılı Kanunun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 25- Seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adaylar, sandık başı işlemlerini takip etmek üzere, her sandıkta birer müşahit bulundurulabilirler.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

c) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I - Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" Bölümünün (g) bendine "Adalet Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Seçim Uzmanları," ibaresi, eklenmiştir.

(2) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu," ibaresinden sonra gelmek üzere "Yüksek Seçim Kurulu," ibaresi eklenmiştir.

(3) 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan "Danıştay Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Yüksek Seçim Kurulu Başkanı 1 Binek 5 Yıl"

(4) 298 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin başlığı "Tanımlar:" şeklinde ve 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan "İlçe seçmen kütük büroları ve il seçim kurulları" ibaresi "Seçim müdürlükleri" şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir, Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir." ibaresi "devredebilir." şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 298 sayılı Kanunun 11 inci, 12 nci, 13 üncü maddeleri, 28 inci maddesinin (A) fıkrası, 29 uncu maddesi, 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası hariç diğer fıkraları ve 31 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(7) Mevzuatta 298 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

(8) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

Siyasi partiler ve bağımsız adaylar, ilçede bulunan sandık sayısının iki katına kadar müşahit adına düzenlenmiş fotoğraflı müşahit kartını ilçe seçim kurulu başkanlığına teslim ederler.

Müşahit kartları ilçe seçim kurulu başkanlığınca kontrol edilerek mühürlenir ve oy verme gününden önce ilgili siyasi parti temsilcisi veya bağımsız adaya teslim edilir. Müşahit kartı yanında bulunmayan veya istenildiğinde ibraz etmeyen kişiler sandık başı işlemlerini takip edemezler.

Müşahit kartının şekil ve içeriği ile teslim edilme süresi Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Süresi içinde bu kartları teslim etmeyen siyasi partiler ve bağımsız adaylar, sandık başında müşahit bulunduramazlar.”

(7) 298 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin başlığı “Tanımlar:” şeklinde ve 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer alan “İlçe seçmen kütük büroları ve il seçim kurulları” ibaresi “Seçim müdürlükleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(8) 298 sayılı Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir. Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir.” ibaresi “devredebilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

(9) 298 sayılı Kanunun 11 inci, 12 nci, 13 üncü maddeleri, 28 inci maddesinin (A) fıkrası, 29 uncu maddesi, 30 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası hariç diğer fıkraları ve 31 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(10) Mevzuatta 298 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerine yapılan atıflar, bu Kanunun ilgili hükümlerine yapılmış sayılır.

Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümden çıkarılmış, ekli (2) ve (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(11) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümden çıkarılmış, ekli (2) ve (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek anılan cetvelin Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Mevcut Başkan ve Başkanvekili ile üyeler kalan görev sürelerini tamamlar. 2016 yılında yapılan yenileme seçimiyle seçilen üyelerin yerine, 2022 yılı Ocak ayında yenileme seçimi yapılır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ve düzenleyici işlemler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde, 10 uncu madde uyarınca çıkarılması öngörülen atama ve nakile ilişkin yönetmelik ise en geç iki ay içinde çıkarılır. Yeni yönetmelik ve düzenleyici işlemler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde, görevleri sona eren personel arasından mevcut veya ihdas edilen kadrolara Başkan tarafından atama yapılabilir. Ataması yapılmayan personel aynı süre içinde Başkan tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu personel Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Mevcut Başkan ve Başkanvekili ile üyeler kalan görev sürelerini tamamlar. 2016 yılında yapılan yenileme seçimiyle seçilen üyelerin yerine, 2022 yılı Ocak ayında yenileme seçimi yapılır.

(2) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik ve düzenleyici işlemler Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde, 10 uncu madde uyarınca çıkarılması öngörülen atama ve nakile ilişkin yönetmelik ise en geç iki ay içinde çıkarılır. Yeni yönetmelik ve düzenleyici işlemler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(3) Genel müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı ve bilgi işlem merkezi müdürü kadrolarında bulunanların görevi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sona erer. Bu tarihten itibaren en geç on beş gün içinde, görevleri sona eren personel arasından mevcut veya ihdas edilen kadrolara Başkan tarafından atama yapılabilir. Ataması yapılmayan personel aynı süre içinde Başkan tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu personel Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

nakledilir ve altıncı fıkrada belirtilen üç yıllık süre bildirim tarihinden itibaren başlar. Personel nakledildiği kurumda göreve başlayınca kadar Kurul bünyesinde çalışmaya devam eder ve bu kişilerin her türlü sosyal ve mali hakları Kurul tarafından ödenmeye devam olunur.

(4) İkinci fıkra uyarınca nakledilen personele ilişkin kadrolar, Devlet Personel Başkanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarına nakledildikleri tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç onbeş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Kurulun teşkilât yapısı bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut olan kadroların kullanımına devam olunur. Bu Kanuna göre yeniden düzenleme ve atamalar yapıncaya kadar teşkilâtın değişen veya yeniden kurulan birimlerine verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yerine getirilir.

(6) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına beş yıl süreyle, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıyan ve imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir. Ancak bir takvim yılı içinde bu fıkra uyarınca yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılan atamaların dört katını geçemez.

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

nakledilir ve altıncı fıkrada belirtilen üç yıllık süre bildirim tarihinden itibaren başlar. Personel, nakledildiği kurumda göreve başlayınca kadar Kurul bünyesinde çalışmaya devam eder ve bu kişilerin her türlü sosyal ve mali hakları Kurul tarafından ödenmeye devam olunur.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca nakledilen personele ilişkin kadrolar, Devlet Personel Başkanlığınca kamu kurum ve kuruluşlarına nakledildikleri tarih itibarıyla diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas ve tahsis edilmiş sayılır. İhdas edilmiş sayılan memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işlemi yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç on beş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

(5) Kurulun teşkilât yapısı bu Kanun esaslarına göre yeniden düzenleninceye kadar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mevcut olan kadroların kullanımına devam olunur. Bu Kanuna göre yeniden düzenleme ve atamalar yapıncaya kadar teşkilâtın değişen veya yeniden kurulan birimlerine verilen görevler, daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yerine getirilir.

(6) Seçim müdürü ve seçim müdür yardımcılığı kadrolarına 10 uncu madde hükümlerine göre öncelikle görevde yükselme suretiyle atama yapılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu kadrolara beş yıl süreyle, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıyan ve imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılan yazılı sınavda başarılı olanlar arasından, yapılacak sözlü sınav sonucuna göre Başkan tarafından atama yapılabilir. Ancak bir takvim

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın Teklifi)

(Anayasa Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte seçim müdürü kadrosunda bulunanlar, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen öğrenim şartı aranmaksızın görevlerine devam ederler.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile buldukları yerde altı yıldan fazla görev yapmış seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar.

(9) Kurulun merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan ve sınavın yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla kırkbeş yaşını doldurmamış personel, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren açılacak ilk seçim uzman yardımcılığı sınavına diğer şartları taşımaları kaydıyla girebilir.

(10) Yüksek Seçim Kuruluna ait kadrolara, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren üç yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 7 nci maddesi ile yılı merkezi yönetim bütçe kanunundaki atama sınırlamalarına tabi olmaksızın atama yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

yılı içinde bu fıkra uyarınca açıktan yapılacak atamalar, bu kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılan atamaların üç katını geçemez.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte seçim müdürü kadrosunda bulunanlar, 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen öğrenim şartı aranmaksızın görevlerine devam ederler.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte nüfusa kayıtlı oldukları ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile buldukları yerde altı yıldan fazla görev yapmış seçim müdürleri, ilgili yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bölgeler arası yer değiştirme suretiyle atamaya tabi tutulurlar.

(9) Kurulun merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan ve sınavın yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla kırk beş yaşını doldurmamış personel, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren açılacak ilk seçim uzman yardımcılığı sınavına diğer şartları taşımaları kaydıyla girebilir.

(10) Yüksek Seçim Kuruluna ait kadrolara, bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren üç yıl süreyle 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ile yılı merkezi yönetim bütçe kanunundaki atama sınırlamalarına tabi olmaksızın atama yapılabilir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	BİLGİ İŞLEM MERKEZİ MÜDÜRÜ	1	1	1
TOPLAM			2	2

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ	1	1	1
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	2	2
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	12	12
GİH	SEÇİM UZMANI	3	6	6
GİH	SEÇİM UZMANI	5	9	9
GİH	SEÇİM UZMAN YARDIMCISI	8	15	15
GİH	MALİ HİZMETLER UZMANI	5	3	3
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	7	7
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	2	5	5
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	3	4	4
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	1	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	2	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	3	3	3
GİH	ŞEF	3	3	3
GİH	ŞEF	4	3	3
GİH	ŞEF	5	3	3

TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	5	6	6
TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	8	7	7
TH	PROGRAMCI	7	6	6
TH	PROGRAMCI	5	2	2
TH	PROGRAMCI	3	2	2
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	5	2	2
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	3	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	4	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	5	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	6	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	7	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	8	10	10
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	9	10	10
GİH	ARŞİV MEMURU	9	3	3
GİH	SANTRAL MEMURU	7	3	3
GİH	SEKRETER	7	5	5
GİH	SEKRETER	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	9	5	5
TH	MÜHENDİS	5	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	4	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	7	4	4

TH	TEKNİSYEN	8	5	5
YH	HİZMETLİ	7	5	5
YH	HİZMETLİ	8	5	5
YH	HİZMETLİ	9	5	5
YH	HİZMETLİ	10	5	5
YH	DAĞITICI	10	2	2
YH	BEKÇİ	10	6	6
TOPLAM			225	225

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	1	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	3	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	5	50	50
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	7	100	100
GİH	ZABİT KÂTİBİ	7	60	60
GİH	ZABİT KÂTİBİ	8	60	60
GİH	ZABİT KÂTİBİ	9	80	80
TH	TEKNİSYEN	5	40	40
TH	TEKNİSYEN	9	50	50
TOPLAM			490	490

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	BİLGİ İŞLEM MERKEZİ MÜDÜRÜ	1	1	1
TOPLAM			2	2

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRÜ	1	1	1
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	2	2
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANI	1	1	1
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	12	12
GİH	SEÇİM UZMANI	3	6	6
GİH	SEÇİM UZMANI	5	9	9
GİH	SEÇİM UZMAN YARDIMCISI	8	15	15
GİH	MALİ HİZMETLER UZMANI	5	3	3
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	1	7	7
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	2	5	5
GİH	ŞUBE MÜDÜRÜ	3	4	4
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	1	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	2	3	3
GİH	BİLGİ İŞLEM MÜDÜRÜ	3	3	3
GİH	ŞEF	3	3	3
GİH	ŞEF	4	3	3
GİH	ŞEF	5	3	3
TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	5	6	6
TH	ÇÖZÜMLEYİCİ	8	7	7

TH	PROGRAMCI	7	6	6
TH	PROGRAMCI	5	2	2
TH	PROGRAMCI	3	2	2
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	5	2	2
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	3	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	4	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	5	5	5
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	6	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	7	7	7
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	8	10	10
GİH	VERİ HAZIRLAMA VE KONTROL İŞLETMENİ	9	10	10
GİH	ARŞİV MEMURU	9	3	3
GİH	SANTRAL MEMURU	7	3	3
GİH	SEKRETER	7	5	5
GİH	SEKRETER	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	8	5	5
GİH	ŞOFÖR	9	5	5
TH	MÜHENDİS	5	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	4	2	2
TH	İSTATİSTİKÇİ	7	4	4
TH	TEKNİSYEN	8	5	5
YH	HİZMETLİ	7	5	5

YH	HİZMETLİ	8	5	5
YH	HİZMETLİ	9	5	5
YH	HİZMETLİ	10	5	5
YH	DAĞITICI	10	2	2
YH	BEKÇİ	10	6	6
TOPLAM			225	225

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECEŚİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	1	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	3	25	25
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	5	50	50
GİH	SEÇİM MÜDÜR YARDIMCISI	7	100	100
GİH	ZABIT KÂTİBİ	7	60	60
GİH	ZABIT KÂTİBİ	8	60	60
GİH	ZABIT KÂTİBİ	9	80	80
TH	TEKNİSYEN	5	40	40
TH	TEKNİSYEN	9	50	50
TOPLAM			490	490

TBMM Basımevi - 2017